

Jaarplan - jaarverslag 2024 - 2025

VSO Talryk
DRACHTEN

Datum: 23 juni 2025

JAARPLAN 2024 - 2025		JAARVERSLAG 2024 - 2025	
School	VSO Talryk	School	VSO Talryk
Datum	01-09-2024	Datum	19-06-2025
Inleiding	In het schooljaar 2024-2025 bouwen we verder aan de versteviging van het leef-, leer- en werkklimaat voor onze leerlingen en voor het personeel van VSO Talryk. We maken nadrukkelijk werk van het borgen van de ontwikkelingen die in het schooljaar 23-24 zijn afgerond en werken gestaag door aan de ontwikkelingen die we in gang hebben gezet. Het volledige team (nog) meer betrekken bij de ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs is een belangrijk speerpunt voor schooljaar 24-25. De toegekende subsidie basisvaardigheden geeft mooie mogelijkheden om daar stevig vorm aan te geven. We brengen in dit jaar de cyclus van de onderwijskwaliteit terug in het juiste ritme en maken daarvoor op tijd ruim de tijd voor evaluatie, beschouwing en het inrichten van de doelen voor het schooljaar 25-26.	Inleiding	Voor u ligt het jaarverslag van VSO Talryk over het schooljaar 2024-2025. In het afgelopen jaar hebben we als school hard gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs voor onze leerlingen. Hierbij hebben samenwerking, eigenaarschap en eigen- en gedeelde verantwoordelijkheid centraal gestaan in ons handelen We zijn doorgegaan met de doorontwikkeling van het Leef, Leer en Werkklimaat voor zowel leerlingen als alle medewerkers van VSO Talryk. Waarbij we dankbaar gebruik hebben gemaakt van de stappen die we als school in de voorgaande jaren hebben gezet. Belangrijk daarbij is dat concreet zichtbaar aan het worden is dat de kwaliteit van ons onderwijs omhoog gaat, professionalisering van het team goed vorm krijgt en ouders/verzorgers meer en meer betrokken worden en zijn bij het onderwijs van hun kind We blijven ons daarbij richten op de unieke behoeften en mogelijkheden van onze leerlingen, met oog voor hun persoonlijke ontwikkeling, welzijn en toekomstperspectief. In dit verslag leest u hoe we onze doelen hebben nagestreefd, welke resultaten we hebben bereikt en welke inzichten en opbrengsten we meenemen naar de toekomst. Van het versterken van het pedagogisch klimaat, het implementeren van een digitaal portfolio tot het vergroten van ouderbetrokkenheid – elk onderdeel draagt bij aan onze missie:

		Talryk stemt af op de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van elke leerling zodat zij zo zelfstandig mogelijk en vol vertrouwen kunnen uitstromen naar een optimale plek op het gebied van werken, wonen en vrije tijd. Met grote dank aan alle medewerkers, ouders, leerlingen en samenwerkingspartners voor hun inzet, betrokkenheid en vertrouwen. Blijven we samen bouwen aan de toekomst van onze leerlingen. VSO Talryk een school waar ontwikkeling centraal staat – voor ieder kind, iedere medewerker en de school als geheel. Namens het team van VSO Talryk
--	--	--

Speerpunten	Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag
1. SP1. Leefklimaat: We ervaren op Talryk een veilige, goede sfeer en vertrouwen voor zowel leerling, personeel en ouders/verzorgers. In ons pedagogisch handelen gaan we uit van de volgende uitgangspunten: alle kinderen kunnen ontwikkelen, wij gaan uit van de mogelijkheden van leerlingen en hun ouders/verzorgers, wij kijken achter gedrag (gedrag en persoon onderscheiden), wij zien beperking niet als een belemmering om maximaal bij te dragen aan ontwikkeling, we hebben hoge normen voor en verwachtingen van leerlingen in een ondersteunende leeromgeving en wij sluiten aan bij de ontwikkelingsmogelijkheden. Zie bijlage 'Klaver visie op gedrag'. (OP3, VS2)	
2. SP2. Leerklimaat: Goede leraren, goed onderwijsaanbod en een goede les welke aansluit bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen maken het verschil. Talryk heeft een heldere rode draad qua didactiek en methoden van fase 1 t/m fase 3: - passende verdeling onderwijstijd: opbouw van fase 1, 2 en 3 - moderniseren Kernvakken (methodisch) - werknemers-/vakvaardigheden in alle fasen - aanbod SEL en Burgerschap structureren en borgen in alle fasen - huidig aanbod verrijken met kunst en cultuur Daarnaast hebben leerlingen zicht op en is eigenaar van zijn/haar ontwikkeling. Zie bijlage 'Klaver visie op leren'. (OP0, OP1 en OP2)	
3. SP3. Werkklimaat: Goed werkgeverschap voor alle medewerkers staat bij werkklimaat centraal. Talryk is/behoort tot de beste werkgevers in het Noordelijke (Speciaal) Onderwijs, zo staan wij bekend in de regio. Goed werkgeverschap maakt het samen werken aan het leef- en leerklimaat mogelijk. In alle communicatie is de professionele dialoog en waardierend leiderschap merkbaar. Een professionele leergemeenschap waarin we werken in ontwikkel-/leerteams. Talentvorming / behoud van potentieel, generatiebewust personeelsbeleid en goede positionering in de huidige arbeidsmarkt zijn hierbij belangrijke speerpunten. (SKA2)	

Gekozen actiepunten naar aanleiding van het schoolplan			
	Thema	Actiepunt	Omvang
GD1	OP1 Aanbod	SP2a. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Nederlands en Rekenen	groot
GD2	OP1 Aanbod	SP2b. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Sociaal emotioneel leren (SEL) en burgerschap	groot
GD3	OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	SP1b. Pedagogisch klimaat: schoolbrede aanpak 'kijken naar gedrag'	groot
GD4	OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	SP1c. Pedagogisch klimaat: LACCS	groot
GD5	OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	SP2h. Een goede les: didactisch handelen 'instructiemodel'	groot
GD6	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding	SP1a Zicht op ontwikkeling van werkvaardigheden	groot
GD7	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding	SP1/2. Portfolio	groot
KD1	OP1 Aanbod	SP2c. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Sectoren	klein
KD2	OP1 Aanbod	SP2d. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Cultuur	klein
KD3	OP1 Aanbod	SP2e. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Bewegingsonderwijs	klein
KD4	OP1 Aanbod	SP2g. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Seksuele vorming	klein
KD5	OP4 Onderwijstijd	SP2j. Onderwijstijd	klein
KD6	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding	SP1/2 Gesprekkencyclus (van instroom tot uitstroom)	klein
KD7	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding	SP1/2. Handelingsgericht werken	klein
KD8	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding	SP2f. Zicht op didactische ontwikkeling (toetsing)	klein
KD9	Integraal Personeelsbeleid SO Fryslân	SP3c. Goed werkgeverschap: strategische personeelsplanning & Seniorenbeleid/vitaliteit	klein

KD10	VS1 (Sociale) Veiligheid	SP1d. Veiligheidsbeleidsplan	klein
KD11	SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	SP3a. Kwaliteitscultuur: professionalisering	klein
KD12	SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	SP1/2. Verbinding ouders & school	klein
KD13	Zorg -onderwijs	SP1/2. Thuiszitters in beeld	klein

Uitwerking GD1: SP2a. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Nederlands en Rekenen	
Werkgroep	IB: Nederlands en Rekenen
Hoofdstuk / paragraaf	OP1 Aanbod
Resultaatgebied	OP1. Aanbod
Huidige situatie + aanleiding	ALGEMEEN Het onderwijsaanbod Nederlands en Rekenen op VSO Talryk is sterk verouderd. Er is een rijker en passender aanbod gewenst wat aansluit bij de uitstroom van onze leerlingen. Tijdens de kwaliteitsbijeenkomsten gedurende het schooljaar 2023-2024 stond het aanbod Rekenen en Nederlands centraal. • Er zijn nieuw methode materialen, Werken Aan Nederlands & Werken Aan Rekenen in huis gehaald, de methode lijkt passend bij de ontwikkeling en uitstroomprofielen van onze leerlingen. • Deze methode materialen zijn gefaseerd getest bij de verschillende profielen • Op basis van de ervaringen en evaluaties na de pilotfase zijn er vervolgstappen gemaakt. • Er zijn door dit proces, gezamenlijk met het team, voorwaarden gecreëerd voor een zorgvuldige en gefaseerde implementatie, voor het schooljaar 2024-2025. • De mogelijkheden binnen ons leerlingvolgsysteem (ParnasSys) gekoppeld aan nieuwe methodiek en daarbij horende leerlijnen zijn onderzocht en besproken/geverifieerd met Effectief Onderwijs (Teade) • Er zijn mogelijkheden voor methode materialen voor profiel 5 onderzocht, dit heeft in schooljaar 2023-2024 nog niet geleid tot concrete acties. Vanuit de huidige kerndoelen VSO is gekeken met welk aanbod we beter kunnen aansluiten bij de uitstroom en ontwikkelingsmogelijkheden van onze leerlingen, zodat de leerinhoud voor leerlingen praktischer en betekenisvoller wordt. Hieronder wordt beschreven welke activiteiten er in het schooljaar 2023-2024 m.b.t. de basisvaardigheden Nederlands en Rekenen ondernomen zijn. NEDERLANDS Woordenschat - Er is nog geen doorgaande lijn aanbod woordenschat. Met ons woordenschat aanbod willen we aansluiten bij de uitstroom en ontwikkelingsmogelijkheden van onze leerlingen, zodat de leerinhoud voor leerlingen betekenisvol is. Het schooljaar 2023-2024 hebben we een pilot uitgevoerd met woordenschat aanbod vanuit de methode Werken Aan. Dit aanbod is gericht op gereedschappen en materialen bij de sectoren. Uit deze praktische testfase bleek het aanbod passend voor onze doelgroep. In schooljaar 2024-2025 wordt dit geïmplementeerd in ons onderwijsaanbod. Technisch Lezen Methode ongebonden toets - In schooljaar 2024-2025 is er voor gekozen om methode ongebonden starttoetsen af te nemen bij instromende leerlingen. De aanleiding hiervoor was het ontbreken van betrouwbare, didactische gegevens (aanleverende scholen) van individuele leerlingen. De gewenste situatie is het aanbod vanaf de start op VSO Talryk beter aan te kunnen sluiten op de leesontwikkeling van de leerling. Wij hebben de methode ongebonden Technisch Leestoets van Boom in de eerste weken van het schooljaar 2023-2024 (start) afgenomen bij instromende leerlingen. Na enkele jaren is onze ervaring dat deze methode ongebonden, gecertificeerde toets effectief is, kort en bondig voor de leerling en redelijk goed in beeld brengt op welk niveau de leerling bij benadering functioneert. Echter zijn er vanwege de omvang en inhoud van de toets vragen over de betrouwbaarheid. We zijn aan

	het onderzoeken welk toetsinstrument voor technisch lezen voor onze doelgroep het meest betrouwbaar is. Dit heeft er toe geleid dat wij schooljaar 2023-2024 hebben deelgenomen aan de pilot van BOOM betreffende een vernieuwde, uitgebreidere toetsversie Boom Technisch Lezen. De onderzoeksresultaten van deze pilot, worden door Boom nog gedeeld. NT2 - Het huidige NT2 aanbod is in kaart gebracht. Dit is de start van de oriëntatiefase. In schooljaar 2024-2025 willen wij hier vervolgstappen (overgang naar werkfase) in maken, om het onderwijsaanbod NT2 effectiever in te richten. REKENEN Het onderwijsaanbod Rekenen op VSO Talryk is eveneens sterk verouderd. Vanuit de huidige kerndoelen VSO is gekeken met welk aanbod we beter kunnen aansluiten bij de uitstroom en ontwikkelingsmogelijkheden van onze leerlingen, zodat de leerinhoud voor leerlingen praktischer en betekenisvoller wordt. In het schooljaar 2023-2024 hebben we een pilot uitgevoerd met betrekking tot het aanbod Rekenen en Wiskunde vanuit de methode Werken Aan. Gedurende deze pilot is er gewerkt aan verschillende subdomeinen van Rekenen en Wiskunde: geld rekenen, gewicht en inhoud, meten, klokkijken, vormen en patronen en cijferen. Uit deze praktische testfase bleek het aanbod passend voor onze doelgroep. In schooljaar 2024-2025 wordt dit gefaseerd geïmplementeerd in ons onderwijsaanbod. Daarnaast gaan we ons verder oriënteren op de overige subdomeinen van Rekenen en Wiskunde om ons onderwijsaanbod bij deze basisvaardigheid rijker en compleet te maken.
Gewenste situatie (doel)	Voor leerlingen in het VSO is het ontwikkelen van een functioneel lees- en schrijfniveau niet vanzelfsprekend, maar wel erg belangrijk. De leesvaardigheid heeft namelijk grote invloed op de mogelijkheid om zo)zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren in de maatschappij. Talryk heeft een heldere rode draad qua didactiek en methoden passend bij de profielen 1 t/m 5. Het aanbod is eigentijds en gericht op het aanleren van vaardigheden die passend zijn bij de uitstroommogelijkheden van de leerlingen.
Activiteiten (hoe)	1. Herzien van onze visie op de basisvaardigheden op basis van de meest recente wetenschappelijk onderzoek, om ons onderwijsaanbod in samenhang met de praktijk en de context van VSO Talryk te verbeteren. 2. Het aanbod Rekenen en Nederlands blijft frequent op kwaliteitsbijeenkomsten plannen centraal staan. 3. Methodemateriaal rekenen gefaseerd implementeren bij de verschillende profielen. 4. Op basis van de ervaringen en evaluaties tijdens de kwaliteitsbijeenkomsten, waar nodig bijstellen. 5. Inrichten van het leerlingvolgsysteem (ParnasSys) gekoppeld aan nieuwe methodiek. 6. Mogelijkheden voor profiel 5 verder onderzoeken. 7. Visie op NT2 onderwijs vaststellen en vanuit deze visie het NT2 aanbod effectief in richten. 8. Implementeren praktijkgericht Woordenschat aanbod vanuit de methode Werken Aan. 9. Passende methode ongebonden toets Technisch Lezen onderzoeken.

Consequenties organisatie	Het project is als een groot doel opgenomen in het jaarplan 2024-2025. Agenderen op de Kwaliteitsbijeenkomsten. Planning maken van de activiteiten gedurende het schooljaar. Planning maken van de evaluatiemomenten. Terugkoppeling, borgen en presenteren van de evaluaties aan het team. Inhoud vernieuwde aanbod structureel plannen op het wekelijkse IB overleg. Aanpassing leerlijnen LOVS.
Consequenties scholing	Niet van toepassing.
Betrokkenen (wie)	Intern begeleiders (IB) en Klassenleiding (KL)
Plan periode	
Eigenaar (wie)	IB
Omschrijving kosten	Materiaal Externe expertise
Meetbaar resultaat	Eind schooljaar 2024-2025 is er een heldere visie m.b.t. tot de basisvaardigheden. Dit is het uitgangspunt voor het aanbod Nederlands en Rekenen bij de profielen 2 t/m 4. Het aanbod is eigentijds en gericht op het aanleren van vaardigheden die passend zijn bij de uitstroommogelijkheden van de leerlingen. Daarnaast hebben we ervaringen opgedaan met het aanbod voor leerlingen profiel 5 en NT2 leerlingen.
Evaluatie (wanneer) (hoe) (wie)	April 2025- kwaliteitsbijeenkomst- met klassenleiding
Borging (hoe)	Vastleggen van ons beleid.

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag**naar volgend jaar**

Doel: Voor leerlingen in het VSO is het ontwikkelen van een functioneel lees- en schrijfniveau niet vanzelfsprekend, maar wel erg belangrijk. De leesvaardigheid heeft namelijk grote invloed op de mogelijkheid om zo)zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren in de maatschappij. Talryk heeft een heldere rode draad qua didactiek en methoden passend bij de profielen 1 t/m 5. Het aanbod is eigentijds en gericht op het aanleren van vaardigheden die passend zijn bij de uitstroommogelijkheden van de leerlingen.

Feitelijke resultaten: Op basis van het meest recente, wetenschappelijke onderzoek (interventiekaart basisvaardigheden) hebben we onze visie en het onderwijsaanbod doorontwikkeld. De keuzes die wij hebben gemaakt op basis van evidence informed werken staan beschreven in ons activiteitenplan basisvaardigheden. Het aanbod Nederlands en rekenen is bij 70% van de kwaliteitsbijeenkomsten geagendeerd. We hebben geïnformeerd, geëvalueerd en er hebben werksessie plaatsgevonden. Op basis van ervaringen en evaluaties is er bijgesteld en zijn er afspraken en keuzes gemaakt. Methodemateriaal Nederland en rekenen is voor profiel 2 tot en met 4 gefaseerd geïmplementeerd met de methode Werken Aan. Voor profiel 5 is er geëxperimenteerd met de methode Deviant voor rekenen en Nieuw Nederlands junior voor spelling. Het leerlingvolgsysteem (ParnasSys) gekoppeld aan de nieuwe methodiek is ingericht. Het team maakt sinds februari 2025 gebruik van de nieuwe leerlijnen. NT2 leerlingen zijn in beeld en krijgen wekelijks extra ondersteuning. Een visie op NT2 onderwijs is nog niet vastgesteld.

Het woordenschaataanbod vanuit de methode Werken Aan is opgenomen in ons aanbod Nederlands. Er is een directe praktijkkoppeling gemaakt met het aanbod in de sectoren. We hebben methode ongebonden toetsen Technisch Lezen onderzocht. Op dit moment concluderen wij dat er niet een directe verbetering voor handen is en blijven we werken met de technisch lezen toets van Boom.

Analyse en conclusie: Gedurende de looptijd van de subsidie basisvaardigheden (schooljaar 2024/2025 & 2025/2026) volgen we het activiteitenplan. In het schooljaar 2025-2026 gaan we van de oriëntatiefase naar de werkfase waarin we het aanbod Nederlands en rekenen en de werkwijze vanuit visie gaan borgen. Het aanbod Nederlands en rekenen blijft op de kwaliteitsbijeenkomsten geagendeerd. Implementatie methodemateriaal Nederlands en rekenen wordt voor alle profielen voortgezet. De leerlijnen Werken Aan in ParnasSys worden het komende schooljaar gecontinueerd, geëvalueerd en bijgesteld. Visie en effectief aanbod op NT2 onderwijs wordt in het schooljaar 2025-2026 vastgesteld.

Uitwerking GD2: SP2b. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Sociaal emotioneel leren (SEL) en burgerschap	
Werkgroep	IB/GW: Sociaal emotioneel leren (SEL) en Burgerschap
Hoofdstuk / paragraaf	OP1 Aanbod
Resultaatgebied	OP1. Aanbod & OR2. Sociale en maatschappelijke competenties

Huidige situatie + aanleiding	AANLEIDING In de opbrengstschalen hebben de directeuren in 2022 (en 2018) de gewenste situaties op verschillende onderwerpen vastgelegd. Eén van de onderdelen was dat SO Fryslân net zoals bij rekenen en lezen opbrengstgericht wil werken op de leergebied overstijgende gebieden zoals de sociaal-emotionele ontwikkeling (een uitspraak kunnen doen of de ontwikkeling van de leerling conform, hoger of lager dan verwacht gaat). Omdat bleek dat dit op de scholen van SO Fryslân nog niet gebeurde, is op basis van deze conclusie de opdracht naar de werkgroep SEO gegaan om dit vorm te geven. De eerste stap die is gezet, is het gezamenlijk ontwikkelen van een betrouwbaar instrument dat recht doet aan de ontwikkeling van onze leerlingen. Dit is uiteindelijk de AuReCoOI geworden welke op alle scholen van SO Fryslân wordt gebruikt. In samenwerking met de ontwikkelaars van dit instrument heeft de werkgroep SEO verkent of het mogelijk is om het instrument in te zetten om zicht te krijgen op de voortgang van de leergebiedoverstijgende gebieden zoals de sociaal-emotionele ontwikkeling. De werkgroep SEO concludeerde dat een heldere visie en duidelijke koers (beleids-visiestuk) vanuit SO Fryslân voorliggend is om te kunnen besluiten of/hoe o.a. het instrument AuReCoOI bijdraagt aan de ontwikkeling van onze leerlingen. In hoeverre draagt het meten (opbrengstgericht werken) van deze ontwikkeling bij aan de ontwikkeling van leergebiedoverstijgende gebieden en burgerschap? Betreft deze wens/vraag hebben de werkgroep SEO (waaronder ook Burgerschap) en intern begeleiders/gedragswetenschappers van VSO Talryk in 2023-2024 acties ondernomen. HUIDIGE SITUATIE 1. De matrix Burgerschap (leerlijn/doelen Burgerschap per profiel) is klaar. SO Fryslân ziet de matrix als leidraad en om ons aanbod Burgerschap hier vervolgens op in te kunnen richten (het doel is niet om Burgerschap te gaan scoren wel/niet behaald). 2. Het SO Fryslân beleids-/visiestuk Burgerschap is in concept klaar, inclusief handleiding en uitleg van de matrix waarop elke school een eigen aanpak kan gaan afstemmen. Het is een notitie/onderbouwing waarin staat hoe elke school de matrix inzet vanuit de SO Fryslân visie en de wet. Deze kan ook als verantwoording naar bijvoorbeeld inspectie gelden. Wellicht wordt in de toekomst ook de koppeling gemaakt met het visiestuk SEO. 3. Eind schooljaar 2023-2024 (ontwikkeldag 27-06-2024) is de meest recente informatie betreft de ontwikkelingen SEO en Burgerschap gedeeld met het team VSO Talryk. Tevens is dit het startpunt om er schooljaar 2024-2025 met het gehele team concreet mee aan de slag te gaan. 4. De notitie/onderbouwing (beleids-visiestuk) m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling is door twee gedragswetenschappers vanuit SO Fryslân aangevuld/aangepast. Deze ligt ter inzage bij de werkgroep SEO, directeuren en het bestuur. 5. VSO Talryk wacht de reacties/besluiten af vanuit de werkgroep, directeuren en het bestuur, om hierna gezamenlijk vanuit een heldere opdracht in schooljaar 2024-2025 concrete stappen te gaan maken op VSO Talryk. 6. IB, GW en directeur VSO Talryk hebben elkaar voortdurend op de hoogte van de ontwikkelingen vanuit de werkgroep SEO. De volgende stap is de ontwikkelingen delen met CVB en team VSO Talryk.
-------------------------------	--

Gewenste situatie (doel)	BURGERSCHAP 2024-2025: - Het beleids-/visiestuk SO Fryslân Burgerschap is in concept klaar en na akkoord vanuit werkgroep/bestuur/directeuren (verwachting is begin schooljaar 2024-2025) gaat het aanbod Burgerschap een belangrijk ontwikkelpunt worden welke onderdeel is van ons speerpunt 'aanbod verrijkt'. - Op VSO Talryk gaan we in 2024-2025 starten met informeren van het beleidsstuk SO Fryslân Burgerschap en werkervaring opdoen met de matrix. - We houden de landelijke richtlijnen voor Burgerschap (wetgeving verandert voor onze doelgroep) nauwlettend in de gaten om volgend schooljaar tevens te kunnen aansluiten bij de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied. SEO 2024-2025: De eerste stap is om het visiestuk inhoudelijk toe te lichten en te bespreken in het CVB. Het doel van deze oriëntatie- en visievorming is dat iedereen antwoord kan geven op de volgende vragen: - Waarom willen we dit? - Welke doelen willen we hiermee behalen? - Hoe ziet de gewenste werkwijze er concreet uit? - Wat is het verschil met hoe het nu is en in de gewenste situatie? - Wat zou dat betekenen voor onze organisatie?
Activiteiten (hoe)	1. SO Fryslân beleids-/visiestuk voor SEO en Burgerschap bij akkoord vanuit bestuur wordt een onderwerp op diverse kwaliteitsbijeenkomsten (aanbod verrijkt). Onder andere team informeren over het beleidsstuk en matrix uitleggen. 2. Werkervaring opdoen met de matrix. 3. Het beleids-/visiestuk voor Burgerschap aanvullen met concrete school specifieke informatie en aanbod (hoofdstuk 5 van het beleidsstuk). 4. De landelijke richtlijnen voor Burgerschap blijven volgen. 5. Visiestuk t.a.v. SEO toelichten tijdens een Commissie van Begeleiding (CVB).
Consequenties organisatie	IB en gedragswetenschappers (GW) sluiten aan bij de werkgroep SEO. IB en GW houden de rest van de CVB leden op hoogte van de ontwikkelingen.
Consequenties scholing	Geen
Betrokkenen (wie)	CVB
Plan periode	
Eigenaar (wie)	IB
Omschrijving kosten	Geen
Meetbaar resultaat	Het SO Fryslân beleids-/visiestuk voor SEO en Burgerschap is gedeeld met het gehele team. En het gehele team heeft werkervaring opgedaan met de matrix. Eind schooljaar 2024-2025 is deze matrix geëvalueerd met het lesgevend personeel.
Evaluatie (wanneer) (hoe) (wie)	April 2025 - tijdens een ontwikkeldag - met het gehele team

Borging (hoe)	Vastleggen van het beleid in schooljaarplan en bij afronding in map Kader Goed Onderwijs (Kwaliteitsbib).
---------------	---

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag

naar volgend jaar

Doel: Het beleids-/visiestuk SO Fryslân Burgerschap is in concept klaar en na akkoord vanuit werkgroep/bestuur/directeuren (verwachting is begin schooljaar 2024-2025) gaat het aanbod Burgerschap een belangrijk ontwikkelpunt worden welke onderdeel is van ons speerpunt 'aanbod verrijkt'. Op VSO Talryk gaan we in 2024-2025 starten met informeren van het beleidsstuk SO Fryslân Burgerschap en werkervaring opdoen met de matrix. We houden de landelijke richtlijnen voor Burgerschap (wetgeving verandert voor onze doelgroep) nauwlettend in de gaten om volgend schooljaar tevens te kunnen aansluiten bij de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied. Het visiestuk SEO inhoudelijk toelichten en bespreken in het CVB.

Feitelijke resultaten: Het SO Fryslân beleids-/visiestuk voor SEO is in concept klaar. De inhoudelijke toelichting door de betrokken gedragswetenschapper op het CVB van Talryk heeft nog niet plaats gevonden. Dit vindt plaats nadat het beleids-/visiestuk voor SEO definitief is vastgesteld. Op het moment van schrijven van deze evaluatie, 6 juni 2025, is hier nog geen sprake van.

In april 2025 is door een gedragswetenschapper namens de werkgroep SEO vanuit SO Fryslân een toelichting gegeven over de visie op Emotionele Sociale Ontwikkeling (ESO). Aanleiding was dat in 2022 de wens is uitgesproken door DOST (Directeuren overleg stichting) om zicht te krijgen op de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen door opbrengstgericht te werken met opbrengstschalen (net als bij Rekenen en Lezen). In de toelichting zijn de vragen die er leven vanuit de werkgroep SEO en de ideale situatie besproken. Tevens is uitgesproken dat Aurecool een middel is om emotionele en sociale ontwikkeling in kaart te brengen (zone van actuele ontwikkeling), zodat de volgende ontwikkelstap gemaakt kan worden (binnen de zone van naaste ontwikkeling). Deze toelichting is uitgeschreven en wordt op 17 juni 2025 op het CVB gedeeld.

Betreft Burgerschap is het SO Fryslân beleids-/visiestuk vastgesteld. De functionele kerndoelen burgerschap zijn pas in mei 2025 in concept landelijk gepubliceerd. Het beleids-/visiestuk Burgerschap is nog niet aangevuld met school specifieke keuzes betreft aanbod. Om dezelfde reden is bewust nog geen werkervaring opgedaan met de nieuwe ontwikkel-/leerlijnen (matrix).

Analyse en conclusie: Zoals de visie en missie van SO Fryslân zegt: We willen iedere leerling benaderen vanuit haar of zijn eigen mogelijkheden. Iedere leerling is uniek. Onze leerlingen hebben een eigen ontwikkeltempo en als omgeving hebben we daar invloed op. We spreken daarom in termen van ontwikkeling en groei. Dit sluit aan bij de algehele visie op het kind en de kernwaarden van SO Fryslân, waarbij we uitgaan van een ontwikkelingsgerichte benadering. "Ontwikkelen doe je van, met en door elkaar." De stand van zaken betreft het SO Fryslân beleids-/visiestuk op de Emotionele Sociale Ontwikkeling (ESO) wordt 17 juni gedeeld op het CVB. Het beleids-/visiestuk voor Burgerschap wordt in schooljaar 2025-2026 aangevuld met concrete school specifieke informatie en aanbod (hoofdstuk 5 van het beleidsstuk).

Vooruitblik Het aanbod betreft Sociaal Emotioneel Leren (SEL) en Burgerschap wordt bij start schooljaar 2025-2026 op dezelfde wijze vormgegeven als afgelopen schooljaar. De vastgestelde visie op Burgerschap en SEO wordt in schooljaar 2025-2026 gedeeld met het team. De ontwikkel-/leerlijnen en het eventuele verrijkte aanbod wordt verder ontwikkeld met het team. Op diverse kwaliteits- en teambijeenkomsten zal dit worden geagendeerd. Het uiteindelijke gewenste doel eind schooljaar 2025-2026 is een vastgesteld beleids-/visiestuk voor SEO en Burgerschap (inclusief ontwikkel-/leerlijnen en verrijkt aanbod) waar we ervaring mee hebben opgedaan.

Uitwerking GD3: SP1b. Pedagogisch klimaat: schoolbrede aanpak 'kijken naar gedrag'	
Werkgroep	OG: Pedagogisch klimaat- Schoolbrede aanpak 'kijken naar gedrag'
Hoofdstuk / paragraaf	OP3 Pedagogisch-didactisch handelen
Resultaatgebied	OP3. Pedagogisch-didactisch handelen
Huidige situatie + aanleiding	AANLEIDING De eerste stappen richting verdere ontwikkeling van het pedagogisch klimaat en handelen is gezet. Er is een start gemaakt met het beschrijven van ons pedagogisch klimaat en handelen vanuit visie op gedrag in een 'Talrykmagazine'. Het ontwikkelteam heeft reacties en feedback gegeven op dit 'Talrykmagazine'. Vervolgens heeft het ontwikkelteam op verschillende ontwikkeldagen de aanleiding van en het proces naar een 'Talrykmagazine' gepresenteerd, toegelicht en besproken. Als team hebben we geconcludeerd dat het concept 'Talrykmagazine' helderheid en duidelijkheid geeft m.b.t. ons pedagogisch handelen. Dingen die goed werken, worden op deze wijze vastgelegd en geïntegreerd. Het doel is creëren en behouden van een positieve, sociale omgeving, die het leren bevordert, gedragsproblemen voorkomt en waarbij sociale veiligheid een belangrijke rol speelt. De 'Toren van Talryk' is de rode draad in het magazine, het is de 'kapstok' waaraan alle schoolinterventies en methoden die met gedrag te maken hebben in een school opgehangen kunnen worden. De 'Toren van Talryk' staat symbool voor de piramide interventieniveaus vanuit Positive Behavior Support (PBS, een doelmatige, schoolbrede aanpak die zich richt op het versterken van gewenst gedrag en op het voorkomen van probleemgedrag). Om verwarring van deze piramide met de ABC piramide te voorkomen, is de term 'Toren van Talryk' ontstaan. HUIDIGE SITUATIE In het 'Talrykmagazine' zijn de groene en oranje interventieniveaus van de 'Toren van Talryk' in concept beschreven. De rode interventies van de 'Toren van Talryk' worden in 2024-2025 beschreven. De groene, oranje en rode kleuren staan voor de volgende interventies: groen = voorwaarden en preventie (visie op gedrag, contact, zelfzorg, regels/routines/afspraken, prijzen, doe-instructie) oranje = reageren met een plan (belonen/negeren met een plan, reageren met kansen) rood = kijken achter gedrag (intensiever plan van aanpak/interventie nodig) De reacties, ervaringen en feedback op het concept 'Talrykmagazine' vanuit het ontwikkelteam zijn eind schooljaar 2023-2024 aangevuld met onderstaande punten vanuit het gehele team: - de verbinding tussen visie/mensbeeld vanuit het schoolplan, de poster en de magazine dient herkenbaar met elkaar verweven te zijn - het is/wordt een groot/uitgebreid stuk, een verkorte versie (waaier) is wenselijk - kleuren van Talryk verwerken in de 'Toren van Talryk' een idee? - de woorden 'versterken van gewenst gedrag' doen meer recht aan ons handelen in de groene basis dan 'preventie' - begripvol begrenzen hoort in de groene basis en wordt toegevoegd (o.a. intuïtief corrigeren, focus op stress verlagen i.p.v. ongewenst gedrag verminderen en een passende herstelopdracht welke een logisch verband houdt met de situatie en gericht is op herstel van de relatie) - 'Taart van Talryk' i.p.v. 'Toren van Talryk' een idee? hierover zijn de meningen verdeeld - de aansluiting met didactisch handelen is belangrijk om mee te nemen naar 2024-2025 - besluitvorming aangaande implementatie ABC-methodiek was niet mogelijk

	gezien er geen inspiratiesessie georganiseerd kon worden - onderzoeken of de ABC-methodiek nog steeds passend is - het in gesprek gaan en blijven over ons pedagogisch handelen en de ondersteuning is wenselijk voor zowel leerling als leraar (begeleider, klassenleiding, alle volwassenen binnen VSO Talryk) - het kijken naar en achter gedrag vanuit de LACCS-waarden kan ondersteunend zijn in het pedagogisch en didactisch handelen. Hierbij kan de expertise vanuit teamleden ZML-B worden ingezet - onderdelen van het LACCS-gedachtegoed worden t.z.t. in het magazine verwerkt. Bovenstaande is het startpunt voor de acties in schooljaar 2024-2025.
Gewenste situatie (doel)	Vastleggen van ons pedagogisch klimaat en handelen vanuit visie op gedrag in een 'Talrykmagazine'. Het doel is creëren en behouden van een positieve, sociale omgeving, die het leren bevordert, gedragsproblemen voorkomt en waarbij sociale veiligheid een belangrijke rol speelt.
Activiteiten (hoe)	1. Ons pedagogisch klimaat en handelen vanuit visie op gedrag vastleggen in een 'Talrykmagazine'. 2. Ervaring opdoen met de 'Toren van Talryk' en de ondersteuningsstructuur voor leraren. 3. Het ontwikkelteam bereidt ontwikkeldagen en eventueel kwaliteitsbijeenkomsten voor waarbij in gesprek gaan en blijven over ons pedagogisch handelen en de ondersteuning centraal staat. 4. Inspiratiesessies en/of scholing organiseren indien dit wenselijk/nodig is. 5. Aansluiting houden met didactisch handelen gezien het ene niet gaat zonder het andere. 6. Onderzoeken wel/niet implementatie ABC-methodiek.
Consequenties organisatie	4x bijeenkomsten met ontwikkelteam plannen 2x bijeenkomsten met ontwikkelteam tijdens ontwikkeldagen 1x bijeenkomst met beide groepen pedagogisch klimaat 1x inspiratiesessie tijdens ontwikkeldag voor gehele team
Consequenties scholing	Inspiratiesessies organiseren (NOG e.a.)
Betrokkenen (wie)	Ontwikkelgroep(en), Team, CVB
Plan periode	
Eigenaar (wie)	IB, GW, TL
Omschrijving kosten	• Spreker inspiratiesessie(s) • Drukker: magazine 'Talryk.'
Meetbaar resultaat	In april 2025 hebben we ons pedagogisch klimaat en handelen vanuit visie op gedrag vastgelegd in ons 'Talrykmagazine' en de Kwaliteitsbieb.
Evaluatie (wanneer) (hoe) (wie)	April 2025 - ontwikkeldag- met het gehele team

Borging (hoe)	Vastleggen van ons pedagogisch klimaat en handelen in een 'Talrykmagazine' en de Kwaliteitsbieb. Middels observaties worden inzichten verkregen in de onderwijsbehoeften van de leerlingen en ondersteuningsbehoeften van de leerkracht. Dit sluit aan bij de groene basis van 'De Toren van Talryk'. Deze per kwartaal bespreken in de ontwikkelgroep en koppelen aan de ontwikkeldagen en kwaliteitsbijeenkomsten en mogelijke inspiratiesessies.
---------------	---

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag

naar volgend jaar

Doel: Vastleggen van ons pedagogisch klimaat en handelen vanuit visie op gedrag in een 'Talrykmagazine'. Het doel is creëren en behouden van een positieve, sociale omgeving, die het leren bevordert, gedragsproblemen voorkomt en waarbij sociale veiligheid een belangrijke rol speelt.

Feitelijke resultaten: Het pedagogisch klimaat en handelen is vanuit visie op gedrag vastgelegd in een 'Talrykgids'. Deze is gepresenteerd en uitgereikt op de ontwikkeldag 17 april 2025. Er is dit schooljaar nog geen praktijkervaring opgedaan met het pedagogisch handelen en de ondersteuningsstructuur zoals beschreven in de 'Talrykgids'. Het samen bouwen aan een sterk pedagogisch klimaat en de verbinding tussen gids (theorie) en de praktijk is een passend vervolg om het pedagogisch klimaat en pedagogisch handelen binnen de school te verstevigen. Het ontwikkelteam heeft verschillende ontwikkeldagen voorbereid en bijeenkomsten georganiseerd waarbij we in gesprek zijn gegaan en gebleven over onze behoeften betreft pedagogisch handelen en de ondersteuning. Inspiratiesessies en/of scholing hebben nog niet plaats gevonden. In de fase van het ontwikkelen van de 'Talrykgids' is dit niet wenselijk/passend gebleken. Er is op de ontwikkeldag 17 april 2025 input verzameld vanuit het team door waarderende interviews. Deze input vormt de basis voor het verbinden van theorie met de praktijk en het benutten van teamtalenten. De ABC-methodiek (Agressievisie, Beroepshouding, Communicatie) is een methodiek gericht op het voorkomen van en het omgaan met lastig gedrag. Het LACCS-programma is een manier van denken en werken die de kwaliteit van leven voor mensen met een ernstige verstandelijke of meervoudige beperking centraal stelt. Hoe deze ABC-methodiek en het LACCS-programma is verweven in onze visie op gedrag, het pedagogisch handelen en in de praktijk wordt vormgegeven, wordt onderdeel van de scholing en ontwikkeldagen in schooljaar 2025-2026.

Analyse en conclusie: Het vastleggen van ons pedagogisch klimaat en handelen vanuit visie op gedrag in een 'Talrykmagazine' is gelukt. Het doel creëren en behouden van een positieve, sociale omgeving, die het leren bevordert, gedragsproblemen voorkomt en waarbij sociale veiligheid een belangrijke rol speelt, vraagt om de theorie te verbinden aan de praktijk. Hierbij willen we elkaars talenten en expertise benutten.

Vooruitblik De intern begeleider en gedragswetenschapper uit de ontwikkelgroep werken samen met een extern bureau om, op basis van input van het team, de theorie te vertalen naar de dagelijkse praktijk. Op basis van deze vertaling wordt een gezamenlijke 4-daagse scholing/teamtraining georganiseerd die aansluit bij de praktijk en onze professionalisering versterkt.

Uitwerking GD4: SP1c. Pedagogisch klimaat: LACCS	
Werkgroep	OG: Pedagogisch klimaat - LACCS
Hoofdstuk / paragraaf	OP3 Pedagogisch-didactisch handelen
Resultaatgebied	OP3 Pedagogisch-didactisch handelen

Huidige situatie + aanleiding	Huidige situatie: Op de afdeling Belevingsgericht is ervoor gekozen om vanuit de gedachte en de waarden van het LACCS-programma te werken. Het uitgangspunt hiervan is het streven naar een zo goed mogelijk leven voor iedereen. Om dit te bereiken, dient er aandacht te zijn voor en stil te worden gestaan bij de volgende vijf gebieden: Lichamelijk welzijn Alertheid Contact Communicatie Stimulerende tijdsbesteding. Wanneer het goed voor elkaar is voor de leerling op deze gebieden, is er sprake van een goed leven. Binnen de afdeling ZML Belevingsgericht is in schooljaar 2023-2024 de LACCS-taal schooljaar geïntegreerd in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Daarnaast heeft het afdelingsteam d.m.v. korte filmopnames het eigen handelen gericht op de inzet van de LACCS geanalyseerd en geëvalueerd. Ook de inzet van zgn. 'Blikopenergesprekken' en hoe ouders/verzorgers hier meer bij te betrekken was een aandachtspunt in schooljaar 2023-2024. LACCS SCHOOLBREED De ontwikkelgroep 'Pedagogisch-didactisch handelen – LACCS' heeft in schooljaar 2023-2024 geconcludeerd dat het werken vanuit het LACCS-gedachtegoed binnen de gehele school ertoe kan bijdragen dat er met elkaar één taal wordt gesproken. Dit maakt het voor de leerlingen herkenbaar en vertrouwd, waardoor het bijdraagt aan een goed pedagogisch klimaat. Daarnaast zorgt het ervoor dat iedereen bewust wordt van zijn of haar eigen handelen. Tijdens ontwikkeldagen zijn er inspiratiesessies LACCS georganiseerd voor het gehele team, deels door (ervarings)deskundigen binnen de eigen school, deels door de grondlegger van LACCS, Kirsten Munsterman. Doel van deze sessies was het meenemen van het gehele team in hoe het LACCS-gedachtegoed schoolbreed van betekenis kan zijn. Vanaf de 2e helft van het schooljaar 2023-2024 is ervoor gekozen om de beide ontwikkelgroepen pedagogisch en didactisch handelen (Kijken naar gedrag en LACCS) samen te voegen tot één ontwikkelgroep. De eerste stappen richting verdere ontwikkeling van het pedagogisch klimaat en handelen is gezet. Er is een start gemaakt met het beschrijven van ons pedagogisch klimaat en handelen vanuit visie op gedrag in een 'Talrykmagazine'. (Onderdelen van) het LACCS-gedachtegoed worden hierin meegenomen. Leden van beide ontwikkelteams hebben reacties en feedback gegeven op dit 'Talrykmagazine'. 'Toren van Talryk' is de rode draad in het magazine, het is de 'kapstok' waaraan alle schoolinterventies en methoden die met gedrag te maken hebben in een school opgehangen kunnen worden. Het kijken naar en achter gedrag vanuit de LACCS-waarden kan ondersteunend zijn in het pedagogisch en didactisch handelen. Hierbij kan de expertise vanuit teamleden ZML-B worden ingezet.
-------------------------------	--

Gewenste situatie (doel)	DOEL LACCS "SCHOOLBREED" Besluitvorming aangaande implementatie heeft nog niet plaatsgevonden in schooljaar 2023-2024. Voorafgaand zal moeten worden onderzocht of hier teambreed draagvlak voor is. Dit zal begin schooljaar 2024-2025 door de ontwikkelgroep opgepakt worden. DOEL LACCS DOORONTWIKKELEN ZML-B Scholingswensen 2024-2025 zijn besproken met het team ZML-B: het team heeft de wens om geschoold te worden in de LACCS-waarde "Contact". Tevens is de wens van het team een ouderbijeenkomst te organiseren o.b.v. de grondleggers van LACCS om ouders nog meer en beter te informeren. Beide scholingswensen kunnen pas doorgang krijgen wanneer bekend is of alleen ZML-B doorgaat met LACCS of dat LACCS schoolbreed wordt geïntroduceerd.
Activiteiten (hoe)	1. Besluitvorming aangaande schoolbrede implementatie LACCS; 2. Organiseren ouderbijeenkomst; 3. Teamscholing verdieping LACCS ZML-BG.
Consequenties organisatie	2x bijeenkomsten met ontwikkelgroep
Consequenties scholing	Teamscholing ZML-B in de LACCS-waarde "Contact".
Betrokkenen (wie)	Ontwikkelgroep LACCS, team, LACCS-expert, team, GW, IB, TL.
Plan periode	
Eigenaar (wie)	TL, GW ZML-B, leden ontwikkelgroep(en)
Kosten	Teamscholing ZML-B. Ondersteuning LACCS-grondleggers.
Omschrijving kosten	Teamscholing ZML-B in de LACCS-waarde "Contact". Expertise LACCS-grondleggers inhuren t.b.v. organiseren ouderbijeenkomst om ouders nog meer en beter te informeren.
Meetbaar resultaat	• In oktober 2024 is er een besluit genomen aangaande schoolbrede implementatie LACCS. • In april 2025 is de deskundigheid van het onderwijzend personeel van ZML-B bevorderd middels scholing op de LACCS-waarde "Contact". • In april 2025 zijn de ouders van de leerlingen op de afdeling ZML-B meer en beter geïnformeerd over LACCS en de wijze waarop daarmee gewerkt wordt op de betreffende afdeling.
Evaluatie (wanneer) (hoe) (wie)	April 2025 - Ontwikkeldag- met het gehele team
Borging (hoe)	Vastleggen van ons beleid

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag

naar volgend jaar

Doel LACCS-schoolbreed: Besluitvorming aangaande implementatie heeft nog niet plaatsgevonden in schooljaar 2023-2024. Voorafgaand zal moeten worden onderzocht of hier teambreed draagvlak voor is. Dit zal begin schooljaar 2024-2025 door de ontwikkelgroep opgepakt worden.

Feitelijke resultaten: Aan het begin van het schooljaar 2024-2025 hebben de werkgroepen 'Pedagogisch klimaat: schoolbrede aanpak kijken naar gedrag' en 'Pedagogisch klimaat: LACCS' gezamenlijk geconcludeerd dat de LACCS-methodiek geïntegreerd wordt in het pedagogisch klimaat en de visie op gedrag van de school. Hierbij werd vastgesteld dat LACCS niet als een losstaand onderdeel in het pedagogisch handelen moet functioneren, maar een geïntegreerde benadering vereist binnen het totale pedagogisch beleid. Vanaf de start van het schooljaar zijn daarom de bijeenkomsten van beide werkgroepen gezamenlijk georganiseerd en is er in deze samenwerking gewerkt aan de ontwikkeling van de Talrykgids, waarin de gezamenlijke visie en aanpak zijn vastgelegd.

Analyse en Conclusie: De visie op gedrag en het pedagogisch handelen zijn in het schooljaar 2024-2025 vastgelegd in de Talrykgids, waarin de uitgangspunten en werkwijzen van de school zijn beschreven. Het LACCS-programma is hierin geïntegreerd en vormt nu een essentieel onderdeel van de schoolbrede visie op gedrag en het pedagogisch handelen. In de praktijk wordt deze visie toegepast en vormt zij de basis voor de scholing en ontwikkelingsdagen die gepland staan voor het schooljaar 2025-2026. Het gestelde doel wordt hierbij afgerond i.v.m. dat deze geïntegreerd is in het doel van de ontwikkelgroep 'kijken naar gedrag'.

Doel LACCS doorontwikkelen ZML-B: Scholingswensen 2024-2025 zijn besproken met het team ZML-B: het team heeft de wens om geschoold te worden in de LACCS-waarde "Contact". Tevens is de wens van het team een ouderbijeenkomst te organiseren o.b.v. de grondleggers van LACCS om ouders nog meer en beter te informeren. Beide scholingswensen kunnen pas doorgang krijgen wanneer bekend is of alleen ZML-B doorgaat met LACCS of dat LACCS schoolbreed wordt geïntroduceerd.

Feitelijke resultaten: De doelstellingen met betrekking tot de scholing "Contact" en de ouderbijeenkomst LACCS zijn het afgelopen schooljaar niet behaald. Er is contact gelegd met de Piet Bakkerschool in Sneek, waar Kirsten Munsterman (één van de grondleggers van LACCS) betrokken is. Het idee was dat enkele collega's van ZML-B zouden aansluiten bij een ouderavond over LACCS in Sneek. Deze ouderavond kreeg echter een andere invulling, waardoor deelname niet mogelijk was. De LACCS-ouderavond bleek voor de Piet Bakkerschool te vroeg in hun ontwikkelingsproces. Met de intern begeleider van de Piet Bakkerschool, mevrouw Hylkema, is afgesproken om contact te houden over het gezamenlijk organiseren van een ouderavond in de toekomst. De scholing "Contact" is dit schooljaar niet gerealiseerd. Momenteel wordt onderzocht of deze scholing, of wellicht een andere, beter aansluit bij de doorontwikkeling van de afdeling. De gedragswetenschapper Josien Brakke, LACCS-specialist Alida Viersen en intern begeleider Wendy Busstra werken gezamenlijk aan het opstellen van een verLACCS-plan. Dit plan heeft als doel om de huidige stand van zaken binnen de afdeling te inventariseren, zodat het team samen kan bepalen wat de beste vervolgstap is.

Analyse en Conclusie: Hoewel de geplande scholing en ouderbijeenkomst niet zijn gerealiseerd, is er wel voortgang geboekt in de voorbereiding en samenwerking met andere scholen binnen de stichting. De contacten met de Piet Bakkerschool en de betrokkenheid van experts bieden perspectief voor een gezamenlijke aanpak in de toekomst. Het opstellen van het verLACCS-plan is een belangrijke stap om de behoeften en mogelijkheden van de afdeling goed in kaart te brengen. Op basis hiervan kan het team een weloverwogen keuze maken voor passende scholing en ouderbetrokkenheid, afgestemd op de verdere doorontwikkeling van LACCS binnen ZML-B. Hoewel de beoogde doelen voor scholing en ouderbijeenkomst nog niet zijn behaald, is er sprake van constructieve samenwerking met andere scholen binnen en buiten de stichting en wordt er actief gewerkt aan een plan voor verdere ontwikkeling binnen de afdeling.

Uitwerking GD5: SP2h. Een goede les: didactisch handelen 'instructiemodel'	
Werkgroep	IB: Een goede les: didactisch handelen 'instructiemodel'
Hoofdstuk / paragraaf	OP3 Pedagogisch-didactisch handelen
Gerelateerde actiepunten	• SP2i. Een goede les: zelfstandig(er) werken
Resultaatgebied	OP3. Pedagogisch-didactisch handelen
Huidige situatie + aanleiding	Leren en ontwikkelen is voor onze leerling populatie niet vanzelfsprekend. Het werken aan een stabiele en voorspelbare basis is daarbij een belangrijke voorwaarde. Vanuit het handelingsgericht werken (HGW) en het daaruit voortkomende klassenmanagement werken we aan een voorspelbaar en veilige leeromgeving voor onze leerlingen. Als de leerlingen zich kunnen focussen op de lesstof, worden de leermogelijkheden aanzienlijk vergroot. Het leren kan echter in het gedrang komen wanneer het gedrag in de klas ervoor zorgt dat je focus meer bij klassenmanagement komt te liggen dan bij het lesgeven zelf. Gedrag is dus van cruciaal belang voor het succes van leren en ontwikkelen. Omdat gedrag van cruciaal belang is voor leren en ontwikkelen, willen we een schoolbrede leeromgeving creëren die zowel didactisch, praktisch als sociaal-emotioneel leren bevordert. De opbouw van de les en inrichting van de instructiemomenten vraagt zorgvuldige afstemming op de mogelijkheden van onze leerlingen. Zodat er vanuit de zone van naaste ontwikkeling zowel op cognitief als didactisch gebied maximale ontwikkeling kan ontstaan. De basiskwaliteit van de instructie moet daardoor voor leerlingen hoog zijn en gebaseerd op bewezen effectieve aanpakken. Daarbij rekening houdend met de specifieke onderwijsbehoefte aan meer herhaling, expliciete vormen van instructie, visualisaties en andere aanpassingen van het didactisch handelen en de leeromgeving. Leren van en met elkaar is voor de leraren van groot belang. We willen elkaar versterken en wanneer nodig als didactisch coach elkaar ondersteuning bieden. Waar nodig is vanuit de ondersteuningsstructuur aanvullende expertise beschikbaar voor leraren en ondersteuners. Daarom willen we gesprekken met elkaar gaan voeren volgens de professionele dialoog en op een waarderende manier.
Gewenste situatie (doel)	Een schoolbrede leeromgeving creëren die zowel didactisch, praktisch als sociaal-emotioneel leren bevordert. Waarbij we de focus leggen op goed klassenmanagement, effectieve instructie en de professionalisering versterken: • Afstemmen van goed klassenmanagement om het schoolbrede leerklimaat te optimaliseren. • Versterken van diepgaander leren, waardoor de onderwijsopbrengsten worden verhoogd • Effectieve instructie schoolbreed implementeren • Professionalisering van het team

Activiteiten (hoe)	Klassenmanagement 1. Onderzoeken van een observatie instrument gericht op de ontwikkeling, deskundigheid en vaardigheden van het onderwijzend personeel (bijvoorbeeld: WMK- Microsoft Forms, ICal). 2. Expertise inhuren van externe partner 'Pedagogisch klimaat' 3. Teamtraining 'Pedagogisch klimaat' Effectieve instructie 4. Expertise inhuren van externe partner 'Effectieve didactiek' 5. Teamtraining 'Effectieve didactiek' Schoolbrede aanpak 6. Expertise inhuren van externe partner 'Professionele Cultuur' 7. Teamtraining 'Professionele Cultuur'
Consequenties organisatie	• Het project is als een groot doel opgenomen in het jaarplan 2024-2025. • Agenderen op de Kwaliteitsbijeenkomsten en ontwikkeldagen. • Planning maken van de activiteiten gedurende het schooljaar. • Planning maken van de evaluatiemomenten. • Terugkoppeling, borgen en presenteren van de evaluaties aan het team.
Consequenties scholing	• Externe adviseur ontwikkeling, deskundigheid en vaardigheden van het onderwijzend personeel • Expert/teamtrainer advies en begeleiding voor 'Professionele Cultuur, Pedagogisch klimaat en Effectieve didactiek'
Betrokkenen (wie)	KL, IB, GW, TL en Dir.
Plan periode	
Eigenaar (wie)	IB, GW, TL
Kosten	25.000,-
Omschrijving kosten	• Externe adviseur ontwikkeling, deskundigheid en vaardigheden van het onderwijzend personeel • Expert/teamtrainer advies en begeleiding voor 'Professionele Cultuur, Pedagogisch klimaat en Effectieve didactiek'
Meetbaar resultaat	• In april 2025 is de deskundigheid van het onderwijzend personeel bevorderd middels scholing op 'Professionele Cultuur, Pedagogisch klimaat en Effectieve didactiek' . • In april 2025 hebben we ons didactisch handelen vanuit visie op leren vastgelegd in de Kwaliteitsbieb.
Evaluatie (wanneer) (hoe) (wie)	April 2025- kwaliteitsbijeenkomst- met klassenleiding
Borging (hoe)	Vastleggen van ons didactisch handelen in de Kwaliteitsbieb Middels observaties worden inzichten verkregen in de onderwijsbehoeften van de leerlingen en ondersteuningsbehoeften van de leerkracht.

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: Een schoolbrede leeromgeving creëren die zowel didactisch, praktisch als sociaal-emotioneel leren bevordert. Waarbij we de focus leggen op goed klassenmanagement, effectieve instructie en de professionalisering versterken: • Effectieve instructie schoolbreed implementeren • Professionalisering van het team Feitelijke resultaten: Het plan om externe expertise in te zetten voor het versterken van didactische kwaliteit, bijvoorbeeld via een teamtraining 'Effectieve didactiek', bleek in het proces te vroeg. De intern begeleiders hebben literatuuronderzoek gedaan en besloten om de voorbereiding voor het schoolbreed didactisch handelen volgend schooljaar via een andere route uit te voeren. Analyse en conclusie: Tijdens het schooljaar werd duidelijk dat het team eerst een stevige basis nodig heeft op het gebied van klassenmanagement en een eenduidig leerklimaat. Daarom is er bewust gekozen om de training rond effectieve instructie later te plannen. Zo blijft de inhoud behouden, maar wordt de aanpak beter afgestemd op waar het team nu staan. Vooruitblik: Komend schooljaar richten we ons volledig op klassenmanagement als fundament. Daarnaast wordt er een kernteam geformeerd die opgeleid gaan worden door Thomas More op het gebied 'Effectieve didactiek'. Deze fasering moet zorgen voor meer effect en betere borging in de praktijk.	

Uitwerking GD6: SP1a Zicht op ontwikkeling van werkvaardigheden	
Werkgroep	OG: Zicht op ontwikkeling - Werkvaardigheden
Hoofdstuk / paragraaf	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding
Resultaatgebied	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding & OR2. Sociale en maatschappelijke competenties
Huidige situatie + aanleiding	In 2023-2024 hebben we onderstaande documenten ontwikkeld en of vastgesteld: 8 Werkvaardigheden: We hebben 10 werknemersvaardigheden teruggebracht naar 8 werkvaardigheden zodat we per module 2 centraal kunnen stellen. De volgorde is bepaald aan de hand van de SEL methode Kwink. Scoreformulier werkvaardigheden: Deze is ontwikkeld door de ontwikkelgroep en gepresenteerd aan het team in 2023-2024. tijdens de laatste ontwikkeldag van schooljaar 2023-2024 Onderleggers voor module 1 en 2: Deze zijn ontwikkeld in schooljaar 2023-2024. Poster voor module 1: Deze worden vanaf de start van het schooljaar opgehangen in de gehele school.
Gewenste situatie (doel)	Aan het einde van dit schooljaar zijn alle posters en onderleggers ontwikkeld en vastgesteld om te gebruiken en bij te schaven. We hebben er dan een heel schooljaar mee gewerkt en kunnen de werkvaardigheden per 2025/2026 borgen.
Activiteiten (hoe)	1. Organiseren van diverse werksessies met het ontwikkelteam met als doel de overige 6 werkvaardigheden uit te splitsen in profielen en te herschrijven 2. Aanpassen van huidige werkvaardigheidsposter(s) 3. Praktijkervaring opdoen met het scoreformulier werkvaardigheden bij de voortgangsbespreking medio- en eind. De klassenleiding krijgt hierover uitleg op de kwaliteitsbijeenkomst van 24-11-24. 4. Praktijkervaring opdoen met de onderleggers voor module 1 en 2. Deze worden ook uitgelegd op de kwaliteitsbijeenkomst van 24-11-24. 5. Enkele evaluatiemomenten inplannen met het team
Consequenties organisatie	We hebben een ontwikkelgroep en een klankbordgroep. De ontwikkelgroep ontwikkelt het formulier en de klankbordgroep voorziet de input van feedback.
Betrokkenen (wie)	Ontwikkelgroep
Plan periode	
Eigenaar (wie)	Bert Schreuder

Meetbaar resultaat	Eind schooljaar 2024-2025 zijn alle posters behorende werkvaardigheden klaar. Eind schooljaar 2024-2025 zijn de overige 6 de onderleggers klaar en geëvalueerd met het team. Per schooljaar 2024-2025 liggen er afspraken t.a.v. het scoreformulier en zijn deze geborgd voor het komende schooljaar.
Evaluatie (wanneer) (hoe) (wie)	April 2025- ontwikkeldag- met het gehele team
Borging (hoe)	Vastleggen van de afspraken welke we maken over de 'werkvaardigheden'.

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag

naar volgend jaar

Doel: Aan het einde van dit schooljaar zijn alle posters en onderliggers ontwikkeld en vastgesteld, met als doel deze te gebruiken en waar nodig bij te schaven. Er is dan een heel schooljaar mee gewerkt en kunnen de werkvaardigheden vanaf schooljaar 2025-2026 borgen.

Feitelijke resultaten: De posters en onderliggers voor werkvaardigheden zijn ontwikkeld en vastgesteld. De posters worden per module verspreid binnen de sector Economie. De onderliggers zijn goedgekeurd door de ontwikkelgroep en gereed voor gebruik. Tijdens de kwaliteitsbijeenkomst van 24 november 2024 is toelichting gegeven op het gebruik van het scoreformulier en de onderleggers. In fase 3 is gestart met het praktijkgebruik van de onderliggers bij de eerste modules. Het inzetten van het scoreformulier bleek op dat moment nog te vroeg. De geplande evaluatiemomenten met het team zijn doorgeschoven naar schooljaar 2025-2026. In samenwerking met de intern begeleiders is een schrijfwijzer voor het scoreformulier opgesteld. Deze is op 14 mei 2025 met het team gedeeld en akkoord bevonden. Vanaf schooljaar 2025-2026 gaan we ermee aan de slag.

Analyse & conclusie: De voorbereiding is grotendeels succesvol afgerond. De middelen zijn beschikbaar, maar de toepassing in de praktijk bevindt zich nog in de opstartfase. In het proces bleken onderdelen zoals het scoreformulier en de teamreflectie te vroeg gepland. Er is voldoende draagvlak ontstaan en er zijn duidelijke kaders gecreëerd voor een bredere invoering in het volgende schooljaar.

Vooruitblik: De voorbereiding op de invoering van werkvaardigheden is grotendeels afgerond: de benodigde middelen zijn ontwikkeld, vastgesteld en gedeeld met het team. Hoewel enkele onderdelen, zoals het scoreformulier en teamreflectie, nog in ontwikkeling zijn, is er een stevige basis gelegd voor verdere implementatie in schooljaar 2025-2026. De focus ligt dan op de structurele integratie van werkvaardigheden in het lesprogramma, het opdoen van praktijkervaring met de onderliggers in alle klassen, en het organiseren van twee evaluatiemomenten met het team (januari en april 2026). Daarnaast wordt het gebruik van het scoreformulier gemonitord en waar nodig bijgesteld, met evaluaties gepland in maart en juni 2026.

Uitwerking GD7: SP1/2. Portfolio	
Werkgroep	OG: Zicht op ontwikkeling- Portfolio
Hoofdstuk / paragraaf	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding
Resultaatgebied	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding & OP6. Afsluiting
Huidige situatie + aanleiding	In het schooljaar 2023-2024 is er een start gemaakt met het digitale portfolio. Met de externe samenwerkingspartner INCTRL (bouwer digitale portfolio's) is er vanuit de huidige fysieke portfolio's gebouwd aan een digitaal portfolio. Na vele contactmomenten en aanpassingen, waarbij de input van de ontwikkelgroep Portfolio leidend is geweest, is er in de laatste weken van het schooljaar 2023-2024 een testversie als pilot ingezet in enkele klassen. Aan de start van het schooljaar 2024-2025 zullen de laatste 'kinderziektes' en fouten in de digitale infrastructuur van de pilotversie digitaal portfolio worden aangekaart bij INCTRL. Daarbij zal de ICT -coördinator van VSO Talryk alle leerling- en begeleidergegevens voor het schooljaar 2024-2025 doorgegeven aan INCTRL. Dit zal leiden tot een startversie van het digitale portfolio voor alle leerlingen en begeleiders op VSO Talryk.
Gewenste situatie (doel)	Zicht op eigen ontwikkeling van de leerling vergroten door het invoeren van een digitaal Portfolio. Het streven is om, direct na de herfstvakantie van het schooljaar 2024-2025, een startversie schoolbreed te introduceren en vervolgens gefaseerd te implementeren. Gedurende het schooljaar zullen er n.a.v. de feedback van het team en de leerlingen tijdens enkele evaluatiemomenten over het portfolio met INCTRL aanpassingen worden gedaan om het digitaal portfolio te verbeteren.
Activiteiten (hoe)	1. De pilot versie aan de start van het schooljaar 2024-2025 evalueren met betrokken collega's. 2. Contact met INCTRL voor de laatste aanpassingen m.b.t. de startversie van het digitale portfolio. 3. Doorgeven van alle leerling- en begeleidergegevens vanuit VSO Talryk naar INCTRL om voor alle betrokkenen een account aan te maken. 4. De startversie introduceren tijdens een plenaire bijeenkomst over het digitaal Portfolio voor alle leerlingen en begeleiders op VSO Talryk. 5. Afspraken maken en borgen m.b.t. de werkwijze en toepassing van het digitaal portfolio. 6. Bijeenkomsten ontwikkelgroep organiseren 7. Evaluatiemomenten met het team inplannen 8. Contact onderhouden met INCTRL om het digitale portfolio te blijven verbeteren.
Consequenties organisatie	De fysieke portfolio's worden vervangen door digitale portfolio's Begeleiders hebben basiskennis van het docenten en leerlingen systeem van het digitale portfolio
Consequenties scholing	Interne scholing digitaal Portfolio tijdens een teambijeenkomst
Betrokkenen (wie)	Gehele team, alle leerlingen, ontwikkelgroep portfolio, Bert Schreuder en René Edens
Plan periode	

Eigenaar (wie)	Ontwikkelgroep Portfolio
Omschrijving kosten	Kosten bestaan uit implementatiekosten en kosten inrichting Portfolio. Daarnaast bedrag per gebruiker.
Meetbaar resultaat	Eind schooljaar 2024-2025 is de start versie digitaal Portfolio VSO Talryk uitgerold voor alle leerlingen op VSO Talryk en heeft er (minimaal) een eerste evaluatie met het team plaats gevonden.
Evaluatie (wanneer) (hoe) (wie)	April 2025- Ontwikkeldag VSO Talryk- gehele team
Borging (hoe)	De digitale infrastructuur van de huidige pilotversie staat online en wordt gewaarborgd door INCTRL. De eerste borging m.b.t. schoolafspraken voor het digitale portfolio worden voorafgaand aan de introductie vastgesteld en gecommuniceerd met het team. Gedurende het implementatie proces zullen er nog aanpassingen en aanvullingen moeten worden doorgevoerd in het digitale portfolio. Deze worden meegenomen als aanpassingen in de borging.

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag

naar volgend jaar

Doel: Zicht op eigen ontwikkeling van de leerling vergroten door het invoeren van een digitaal Portfolio. Het streven is om, direct na de herfstvakantie van het schooljaar 2024-2025, een startversie schoolbreed te introduceren en vervolgens gefaseerd te implementeren. Gedurende het schooljaar zullen er n.a.v. de feedback van het team en de leerlingen tijdens enkele evaluatiemomenten over het portfolio met INCTRL aanpassingen worden gedaan om het digitaal portfolio te verbeteren.

Feitelijke resultaten: In september 2024 heeft de ontwikkelgroep portfolio onderling contact gehad om het ontwikkelde digitale portfolio door te nemen, voordat de start versie van het digitale portfolio in de praktijk zou worden doorgevoerd. Op basis van deze evaluatie zijn vervolgens de laatste aanpassingen door INCTRL doorgevoerd en is voor iedere leerling een digitaal portfolio en voor iedere betrokkene (als begeleider in het portfolio) een account aangemaakt. Op 24 oktober 2024 is de ontwikkelde startversie van het digitale portfolio aan het team gepresenteerd tijdens een kwaliteitsbijeenkomst. Na het presenteren van het ontwikkelde, digitale portfolio is de ontwikkelgroep opgeheven. Per afdeling zijn er collega's bereid gevonden om aanspreekpunt te zijn voor vragen en wensen m.b.t. het digitale portfolio. Na het introduceren van de startversie hebben alle begeleiders het verzoek gekregen om in de 2e en 3e module van het schooljaar te experimenteren met het digitale portfolio. Per afdeling is er voorgesteld afspraken gemaakt, welke onderdelen van het digitale portfolio in het schooljaar 2024-2025 minimaal gevuld worden. Dit is deels gelukt, het borgen van afspraken verdient aandacht voor de komende periode. Door het beëindigen van de ontwikkelgroep, zijn er geen specifieke bijeenkomsten meer geweest na 24 oktober 2024 met de ontwikkelgroep. In plaats daarvan zijn er tijdens teambijeenkomsten (door de aanspreekpunten) collega's bevraagd naar de ervaringen en wensen. Deze worden teruggekoppeld aan René of Bert, welke beiden in contact staan met INCTRL om aanpassingen door te laten voeren. In december 2024 hebben zich intern bij INCTRL wisselingen voorgedaan. Onze originele 'bouwer' E. Bus heeft aangegeven over te stappen naar een concurrent. Daarnaast is INCTRL overgegaan naar een ticketsysteem voor het doorvoeren van aanpassingen en wensen.

Analyse en conclusie: Alle geplande activiteiten voor het schooljaar 2024-2025 zijn uitgevoerd. Iedere leerling en begeleider op VSO Talryk heeft zijn eigen digitale portfolio. Het systeem werkt in de praktijk. Aanpassingen en wensen doorvoeren zijn dit schooljaar vertraagd door de wisseling in bouwer en het ticketsysteem bij INCTRL. Inmiddels lijkt dit steeds beter te verlopen.

Vooruitblik: Evaluaties met het team zullen het komende schooljaar regelmatig op de agenda van de teamvergaderingen terug moeten komen. Evaluaties met leerlingen zijn nog niet aan de orde geweest. Alle wensen en aanpassingen die in de komende periode ontstaan door het gebruik in de praktijk zullen continu bijgesteld worden. Afspraken maken en borgen m.b.t. de werkwijze en toepassing van het digitaal portfolio verdient in de komende periode afstemming. Dit geldt eveneens voor het vervangen van het generieke wachtwoord voor persoonlijke wachtwoorden.

Uitwerking KD1: SP2c. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Sectoren	
Werkgroep	OG: Inhoud onderwijsaanbod passend en verrijkt - Sectoren
Hoofdstuk / paragraaf	OP1 Aanbod
Gerelateerde actiepunten	• SBP 1 Aanbod: Het aanbod is passend, er wordt doelgericht en sturend gewerkt richting de uitstroombestemming van de leerlingen. Het eigenaarschap ligt bij de leraar.
Resultaatgebied	OP2. Zicht op ontwikkeling
Gewenste situatie (doel)	Voor 2024 - 2025: De doorlopende leerlijnen van de sectoren herijken waar nodig. De (doorlopende leerlijnen van de) sectoren presenteren aan collega's van fase 1, 2 en BLG. In beeld brengen of de sectoren voldoende aansluiten bij het uitstrooprofiel. Certificering onderzoeken, voorbereiding voor certificering treffen.
Activiteiten (hoe)	1. In de sectoroverleggen bepalen of en wat er aan herijking van de doorlopende leerlijn noodzakelijk is. 2. Per sector in beeld brengen of het aanbod voldoende aansluit bij de uitstrooprofielen. 3. Sector Theorie: kader ontwikkelen voor aanbod 'algemeen' en potentiële MBO leerlingen, inclusief een kader voor het aanbod symbiose traject. 4. Presentatie van het aanbod van de sectoren tijdens een ontwikkeldag. 5. Onderzoeken van voorwaarden voor certificering voor 'werken in de winkel' en SWB onderzoeken.
Betrokkenen (wie)	KL sectoren, IB, TL
Plan periode	
Eigenaar (wie)	TL

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: Het herijken van de doorlopende leerlijn waar nodig / bekendheid van de leerlijnen vergroten in fase 1, 2, BLG / voorbereiding van certificering. Resultaat: De IB-er sluit aan bij de sector-overleggen. Per sector zijn de leerlijnen in beeld gebracht. Er is een beeld van de huidige situatie. Het aanbod voor Economie voor fase 1 en 2 is ontwikkeld, er is bv een winkel ingericht en er zijn lessen ontwikkeld omtrent de winkel en repro. Tijdens een studiedag hebben alle sectoren de leerlijnen en het aanbod + ambities gepresenteerd aan de hele school. Hier is besproken hoe de leerlijnen versterkt kunnen worden als in fase 1 en 2 wordt aangesloten bij het aanbod van de sectoren. Hier zijn zichtbare resultaten te zien, bv uniform gebruik van termen in de klas en bij de sectoren. Er zijn nieuwe modulebewijzen en bewijzen van deelname gemaakt. De werkwijze is ook uniformer. Belevingsgericht krijgt aanbod van praktijkdocent. Sector groen heeft een nieuw stuk land waardoor het oefenen van vaardigheden met maaimachines meer kan worden ingezet, Zorg en Welzijn maakt weer gebruik van het logeerhuis om schoonmaakwerkzaamheden te oefenen die in de school niet plaatsvinden. Er is een kader ontwikkeld om potentiële MBO leerlingen te kunnen bepalen. Er vond certificering plaats voor werken in de keuken en bosmaaien. Er is vooronderzoek gedaan voor werken in de winkel, volgend jaar is dat onderdeel van het aanbod. Voor SWB heeft de leerkracht zich gecertificeerd als trainer. De beoogde resultaten zijn behaald. Volgend jaar uitvoering van nieuwe certificeringstrajecten en aanbod overige sectoren herijken.	

Uitwerking KD2: SP2d. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Cultuur	
Werkgroep	WG: Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Cultuur
Hoofdstuk / paragraaf	OP1 Aanbod
Resultaatgebied	OP1. Aanbod
Gewenste situatie (doel)	• Visie op cultuur ontwikkelen, passend binnen de onderwijsvisie van VSO Talryk.* We hebben duidelijk op welke wijze de cultuur workshops passen in ons onderwijs aanbod, een doorgaande lijn opstellen. Dit betekent cultuur integreren in ons totale lesaanbod. (Fase 1 = verkennend, Fase 2 =verdiepend en Fase 3 = verdiepend met aandacht voor presentatie. Hierin worden ook de muzieklessen opgenomen).
Activiteiten (hoe)	1. Werkgroep cultuur komt regelmatig samen om het cultuur aanbod verder vorm te geven binnen de school (o.a. cultuurweken en workshops). 2. Werkgroep cultuur en IB plannen overlegmomenten om gezamenlijk te komen tot een doorgaande lijn m.b.t. alle cultuur binnen de school. 3. Werkgroep cultuur evalueert met het gehele team tijdens een kwaliteitsbijeenkomst
Betrokkenen (wie)	Werkgroep cultuur, IB, TL fase 2 en 3, team en Dir.
Plan periode	jul 2025
Eigenaar (wie)	Werkgroep Cultuur (Adriana, Nienke, Femke K)

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: Visie op cultuur ontwikkelen, passend binnen de onderwijsvisie van VSO Talryk. We hebben duidelijk op welke wijze de cultuur workshops passen in ons onderwijs aanbod, een doorgaande lijn opstellen. Dit betekent cultuur integreren in ons totale lesaanbod (Fase 1 = verkennend, Fase 2 =verdiepend en Fase 3 = verdiepend met aandacht voor presentatie). Hierin worden ook de muzieklessen opgenomen. Feitelijke resultaten: De werkgroep cultuur heeft het aanbod 'Culturele oriëntatie en creatieve expressie' vormgegeven binnen de school. Het aanbod bestaat uit o.a. cultuurweken, workshops, e.a.. Uit de evaluaties is gebleken dat leerlingen en leraren hier tevreden over zijn. Het doel om visie op cultuur te beschrijven, passend binnen de onderwijsvisie van VSO Talryk en het vaststellen van een leerlijn betreft 'Culturele oriëntatie en creatieve expressie' is niet behaald. Vanuit de Stichting Fryslân zijn er afgelopen schooljaar zijn er verschillende bijeenkomsten geweest waarbij de werkgroep cultuur vanuit Talryk ook aanwezig was. Daarnaast hebben er regelmatig overlegmomenten met Intern begeleiding plaats gevonden met als doel om gezamenlijk te komen tot een doorgaande lijn m.b.t. alle cultuur binnen VSO Talryk. Uit de evaluaties vanuit zowel Talryk en ook stichting breed is gebleken dat dit meer tijd en aandacht vraagt. Leergebied overstijgende kerndoelen betreft Culturele oriëntatie en creatieve expressie worden in de toekomst stichting breed afgestemd en beschreven in een vakwerkplan. Analyse en conclusie: Stichting breed komt er een vakwerkplan cultuur en daarnaast worden de leerlijnen stichting breed afgestemd. De verwachting is dat deze 2025-2026 klaar is en in 2026-2027 wordt geïmplementeerd. Talryk is betrokken bij deze ontwikkelingen. Vooruitblik: Betreft aanbod wordt er in schooljaar 2025-2026 op dezelfde wijze vormgegeven aan 'Culturele oriëntatie en creatieve expressie' als afgelopen schooljaar. Daarnaast blijft de werkgroep Cultuur betrokken bij het vormgeven van een vakwerkplan cultuur.	

Uitwerking KD3: SP2e. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Bewegingsonderwijs	
Werkgroep	BO/IB: Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Bewegingsonderwijs
Hoofdstuk / paragraaf	OP1 Aanbod
Resultaatgebied	OP1. Aanbod
Gewenste situatie (doel)	Het curriculum Bewegingsonderwijs sluit aan bij de kerndoelen VSO, daarnaast zijn er kaders voor specifieke ondersteuning (bewegen in het water) vastgesteld.
Activiteiten (hoe)	1. 4x per schooljaar overleg BO & IB: - Vaststellen curriculum bewegingsonderwijs in het VSO met Bewegingsonderwijs (BO) & IB. - Specifieke ondersteuningsbehoeften m.b.t. bewegen in het water in kaart brengen. - Kaders voor specifieke ondersteuning bewegen in het water vast stellen. - Agenderen en terugkoppelen uitkomsten aan het team op een kwaliteitsbijeenkomst.
Betrokkenen (wie)	BO, TL fase 3, IB, KL
Plan periode	
Eigenaar (wie)	BO, IB

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: Het curriculum Bewegingsonderwijs sluit aan bij de kerndoelen VSO, daarnaast zijn er kaders voor specifieke ondersteuning (bewegen in het water) vastgesteld. Feitelijke resultaten: Het te ontwikkelen curriculum bewegingsonderwijs is met Bewegingsonderwijs (BO) en IB (intern begeleider) onderzocht en besproken. Dit heeft echter nog niet geresulteerd in het vaststellen van het curriculum. De reden hiervan is het nog te ontwikkelen stichtingsbreed overkoepelend vakwerkplan bewegingsonderwijs. De inhoudelijke uitwerking en keuzes vanuit het vakwerkplan naar school specifiek kan volgend schooljaar vastgesteld worden. Dit betekent dat het aanbod van de bewegingslessen vanuit de landelijke kerndoelen volgend schooljaar vertaald gaat worden naar het curriculum en visie en missie van VSO Talryk. Kaders voor specifieke ondersteuning bewegen in het water zijn vastgesteld. Betreft specifieke ondersteuning bewegen in het water zijn er 4 categorieën waarin het specifiek ondersteunend bewegen in het water word aangeboden: 1) Inspanning 2) Ontspanning 3) Beter Bewegen In Water 4) Watervrij In het schooljaar 2024-2025 hebben circa 65 leerlingen deelgenomen aan het specifiek ondersteunend bewegen in het water, binnen 1 van de 4 categorieën. Bij de uitvoering bleek het volgende: - Rooster technisch: sommige leerlingen konden het 'specifieke ondersteuning bewegen in het water' rooster niet (volledig) volgen omwille verschillende redenen zoals: BES, BIS, meedraaien sectoren, externe stage, wisseling van praktijkvakken, werk/dagbesteding. - Voor de uitvoering van het rooster bleek dat 1 categorie (zoals hierboven beschreven) per dag, voor een verminderde flexibiliteit van het rooster zorgde. Deze flexibiliteit bleek echter wel nodig in verband met het bovenstaande punt. - Tot stand laten komen van het rooster 'specifieke ondersteuning bewegen in het water': de groepsamenstelling is voortgekomen uit een voorstel van vakleerkrachten Bewegingsonderwijs. Betrokkenheid van gedragswetenschappers is gewenst vanuit vakleerkrachten Bewegingsonderwijs en IB. 4x per schooljaar structureel overleg tussen BO & IB is niet behaald. Er hebben wel gesprekken plaats gevonden tussen BO & IB echter deze verliep niet structureel. Volgend schooljaar worden deze overleggen aan het begin van het schooljaar gepland en uitgebreid met OT (ondersteuningsteam: gedragswetenschappers en intern begeleiders). Analyse en conclusie: Stichtingsbreed komt er een overkoepelend vakwerkplan bewegingsonderwijs vanuit de landelijke kerndoelen VSO. De verwachting is dat de opzet van het vakwerkplan stichting breed in 2025-2026 klaar is en in 2026-2027 wordt geïmplementeerd. De inhoudelijke uitwerking en keuzes vanuit het vakwerkplan worden vervolgens school specifiek vastgesteld. Dit betekent dat het aanbod van de bewegingslessen vanuit de landelijke kerndoelen vertaald wordt naar het curriculum en visie en missie van VSO Talryk. Betreft specifieke ondersteuning bewegen in het water kan de conclusie getrokken worden dat: - De 4 categorieën waarin het specifiek ondersteunend bewegen in het water word aangeboden zijn naar behoren en worden aangehouden voor schooljaar 2025-2026. - Bij het tot stand komen van dit rooster voor 2025-2026 is samenwerking met IB, GW en eventueel klassenleiding gewenst. - De roostertechnische belemmeringen die zich voor hebben gedaan in schooljaar 2024-2025, worden opgelost door het verdelen van de 4 categorieën over verschillende zwemmomenten. Vooruitblik: Het doel van schooljaar 2024-2025 gaat mee naar volgend schooljaar en wordt aangevuld tot het volgende doel: Het curriculum Bewegingsonderwijs sluit aan bij de kerndoelen VSO en draagt tevens bij aan het gehele curriculum van VSO Talryk. Daarnaast zijn er kaders voor specifieke ondersteuning (bewegen in het water) vastgesteld. Betreft het aanbod wordt er in schooljaar 2025-2026 op dezelfde wijze vormgegeven aan bewegingsonderwijs als afgelopen schooljaar. Waarbij het doel en organisatie van 'specifieke ondersteuning bewegen in het water' een aandachtspunt is. Bij de groepsamenstelling zullen de vakleerkrachten bewegingsonderwijs een voorstel schrijven die wordt voorgelegd aan het OT. Het OT zal indien gewenst deze voorstellen met de desbetreffende klassenleidingen bespreken.	

Geplande activiteiten: - 4x per schooljaar overleg BO & OT (IB en GW): - Vaststellen curriculum bewegingsonderwijs in het VSO met Bewegingsonderwijs en OT. - Specifieke ondersteuningsbehoeften bewegen in het water implementeren in het gehele BO aanbod en laten bijdragen aan het gehele curriculum van VSO Talryk. - Agenderen en terugkoppelen uitkomsten aan het team op een kwaliteitsbijeenkomst.

Uitwerking KD4: SP2g. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Seksuele vorming	
Werkgroep	WG: Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Seksuele vorming
Hoofdstuk / paragraaf	OP1 Aanbod
Resultaatgebied	OP1. Aanbod
Gewenste situatie (doel)	Borgen van ons aanbod 'seksualiteit en relaties' binnen de gehele school.
Activiteiten (hoe)	1. De werkgroep gaat vaststellen hoe de evaluaties rondom aanbod 'seksualiteit en relaties' worden vormgeven. 2. De werkgroep gaat vaststellen hoe het totale aanbod 'seksualiteit en relaties' geborgd wordt en legt dit vast op SharePoint onder 'aanbod algemeen. 3. De werkgroep communiceert afspraken met het team tijdens een kwaliteitsbijeenkomst in schooljaar 2024-2025.
Betrokkenen (wie)	Werkgroep seksualiteit en relaties, KL fase 1 t/m 3 ZML en ZML-B
Plan periode	
Eigenaar (wie)	Werkgroep Seksualiteit & relaties

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	afgerond
Doel: Borgen van ons aanbod 'seksualiteit en relaties' binnen de gehele school. Feitelijke resultaten: Werkgroep seksualiteit en relaties, KL fase 1 t/m 3 ZML en ZML-B. Vanuit de werkgroep seksualiteit is destijds gekozen voor gesplitst aanbod wat afgestemd is op verschillende leeftijden en ontwikkelingsniveaus. Dit heeft geresulteerd in vijf verschillende leerplannen, waarbij de hoofdthema's (seksuele vorming: lichamelijke ontwikkeling & lichaamsbeeld, voortplanting, relatievorming & seksuele diversiteit, (online) seksueel gedrag en weerbaarheid en veilige seks) zoveel mogelijk afgestemd zijn op de leeftijd en ontwikkeling van de leerlingen. Het totale aanbod is vastgelegd in het document OP1 seksuele vorming. Naast onze visie op seksuele vorming, staan hierin de leerplannen uitgebreider beschreven. Dit document is ter inzage gedeeld met MR. Naast klassenleiding kunnen ouders/verzorgers contact opnemen met de MR bij eventuele vragen. Seksuele vorming is opgenomen als leergebied in onze onderwijstijd. De communicatie m.b.t. afspraken omtrent seksuele vorming heeft zich dit schooljaar beperkt tot de aankondiging in de actielijst van module 4. Afspraken met het team voor het schooljaar 2024-2025 zijn nog niet door de werkgroep besproken met het team. Analyse en conclusie: Afspraken omtrent seksuele vorming op VSO Talryk zijn vastgelegd. De lessen zijn in module 4 uitgevoerd. Vooruitblik: Evalueren van de verschillende leerplannen seksuele vorming, eventueel bijstellen en vervolgens afspraken.	

Uitwerking KD5: SP2j. Onderwijstijd	
Werkgroep	IB: Onderwijstijd
Hoofdstuk / paragraaf	OP4 Onderwijstijd
Resultaatgebied	OP4. Onderwijstijd
Gewenste situatie (doel)	De school heeft beredeneerd keuzes gemaakt t.a.v. tijdsinvestering per leergebied.
Activiteiten (hoe)	1. Met elkaar afspraken maken t.a.v. lesrooster (vakbenamingen/leergebieden/methodieken) welke overeenkomen met de benamingen uit de functionele kerndoelen voor het VSO. 2. Ervaring opdoen met de lesroosters in ParnasSys en vanuit deze roosters verdeling onderwijstijd inventariseren (oktober 2024-2025). 3. Vanuit de ervaringen en het wettelijke curriculum keuzes maken voor het onderwijsaanbod. 4. Vanuit de keuze voor het onderwijsaanbod de verdeling van onderwijstijd inrichten en borgen. 5. Ervaring opdoen met specifiek lesrooster/dagprogramma voor de klas (bestaand of eigen format). 6. Bovenstaande actiepunten agenderen op de kwaliteitsbijeenkomsten: - vanuit de roosters in ParnasSys de verdeling onderwijstijd inventariseren en delen met het team - evalueren en afspraken maken t.a.v. lesrooster (vakbenamingen/leergebieden/methodieken) - met het team en vanuit wettelijke curriculum keuzes maken t.a.v. tijdsinvestering per leergebied 7. De opbrengsten van de activiteiten en de keuzes die we gemaakt hebben t.a.v. Onderwijstijd borgen in document Onderwijstijd.
Betrokkenen (wie)	IB, KL
Plan periode	
Eigenaar (wie)	IB

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	actief
Doel: De school heeft beredeneerd keuzes gemaakt t.a.v. tijdsinvestering per leergebied. Feitelijke resultaten: In het vernieuwde document onderwijstijd ('onderwijstijd 2024-2025') op Share Point is een onderverdeling in leergebied overstijgende kerndoelen en leergebied specifieke kerndoelen gemaakt. Uit deze kerndoelen (het wettelijk criterium) voor het VSO (Arbeid en Dagbesteding) hebben wij dezelfde benamingen voor de verschillende leergebieden overgenomen, namelijk: Nederlandse taal & communicatie, Engels, Fries, rekenen & wiskunde, burgerschap, mens, natuur & techniek, mens & maatschappij, culturele oriëntatie & creatieve expressie, bewegen & sport. De benamingen van deze leergebieden binnen ParnasSys zijn nu passend gemaakt (voor het aanmaken van een lesrooster) en eveneens in het document onderwijstijd. Daarin staan naast de verschillende leergebieden ook de methodieken die worden ingezet per leergebied. Door de grote verschillen tussen de groepen op VSO Talryk verschilt de onderwijstijd per groep/fase bij de verschillende leergebieden. Er worden verschillende (onderbouwde) keuzes gemaakt afhankelijk van fase (fase 1, 2 en 3) en/of profielen. Aan de start van het schooljaar 2024-2025 is tijdens een kwaliteitsbijeenkomst afgesproken om deze benamingen van de leergebieden schoolbreed te gebruiken voor de lesroosters. Na deze afstemming heeft iedere klas zijn rooster geplaatst in ParnasSys, de eerste ervaringen zijn prima. Het zorgt voor meer eenheid in de roosters. Er is geïnventariseerd (per fase, uitgezonderd van het aanbod voor de belevingsgerichte groepen) hoe de verdeling onderwijstijd over de verschillende leergebieden is. Daaruit bleek dat er per fase nagenoeg een zelfde verdeling onderwijstijd per leergebied is. Dit is echter nog niet vastgelegd/geborgd. Klassen hebben de vrijheid gekregen om zelf ervaring op te doen met een eigen specifiek klasrooster/dagprogramma voor de klas (bestaand of eigen format). Dit is nog niet geëvalueerd. In april 2025 zijn de functionele kerndoelen Nederlands en Rekenen & Wiskunde in definitief concept uitgegeven. Alvorens wij vernieuwde benamingen kunnen overnemen, welke overeenkomen met deze vernieuwde functionele kerndoelen, is het afwachten tot ze definitief zijn vastgesteld. Analyse en conclusie: Per klas (fase en profiel afhankelijk) worden er beredeneerd keuzes gemaakt t.a.v. tijdsinvestering per leergebied. Lesroosters worden in gelijke leergebied benamingen geplaatst in ParnasSys. De vernieuwde functionele kerndoelen zijn nog niet definitief, waardoor we voor nu nog vasthouden aan de huidige benamingen. De verdeling onderwijstijd per fase en de ervaringen met klas specifieke roosters/dagprogramma's moeten nog geëvalueerd worden. Vanuit deze evaluaties moeten er in het schooljaar 2025/2026 schoolbrede, concrete en heldere afspraken worden gemaakt t.a.v. de onderwijstijd verdeling per leergebied, waarbij rekening gehouden wordt met verschillen in aanbod per fase en/of profielen. Deze worden geborgd in het document onderwijstijd 2025-2026.	

Uitwerking KD6: SP1/2 Gesprekkencyclus (van instroom tot uitstroom)	
Werkgroep	CVB: gesprekkencyclus
Hoofdstuk / paragraaf	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding
Resultaatgebied	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding
Gewenste situatie (doel)	De leerling heeft zicht op eigen ontwikkeling en autonomie op het gebied van werken, wonen en vrije tijd. De 6 jarige gesprekkencyclus 'Op weg naar mijn diploma' is eind schooljaar 2024-2025 geïmplementeerd en geborgd.
Activiteiten (hoe)	1. De gesprekkencyclus welke schematisch en in een PowerPoint is beschreven wordt voor 1 oktober 2024 geborgd in de Kwaliteitsbieb. De Kwaliteitsbieb is een online, veilige plek voor het actualiseren, borgen en communiceren van kwaliteitsdocumenten en protocollen voor (basis)scholen. 2. De gesprekkencyclus wordt in schooljaar 2024-2025 geïmplementeerd en geborgd. Aandachtspunten hierbij zijn: - realiseren dat alle leerlingen in fase 1 het 'Dit ben ik gesprek' met eigen klassenleiding gaan houden -mmunicatie van doel en werkwijze van deze gesprekkencyclus met ouders/verzorgers co
Betrokkenen (wie)	CVB, team
Plan periode	
Eigenaar (wie)	CVB

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: De leerling heeft zicht op eigen ontwikkeling en autonomie op het gebied van werken, wonen en vrije tijd. De 6 jarige gesprekkencyclus 'Op weg naar mijn diploma' is eind schooljaar 2024-2025 geïmplementeerd en geborgd. Feitelijke resultaten: Dit schooljaar werd in verschillende bijeenkomsten zoals kwaliteitsbijeenkomst en ontwikkeldagen duidelijk dat het werken met de gesprekkencyclus positief is verlopen. De leerling heeft meer zicht op eigen ontwikkeling en is meer betrokken bij wensen en keuzes op het gebied van werken, wonen en vrije tijd. In de implementatiefase en werkfase bleken nog enige aanpassingen nodig gedurende het schooljaar, deze zijn eind schooljaar verwerkt en geborgd in de Kwaliteitsbieb (een online, veilige plek voor het actualiseren, borgen en communiceren van kwaliteitsdocumenten en protocollen voor scholen). Er werd door leraren in Fase 1 overlap ervaren met leerlinggesprekken over persoonlijke doelen. Niet alle leerlingen in fase 1 bleken het 'Dit ben ik gesprek' met eigen klassenleiding te hebben gevoerd. Er is daarom een aanpassing verwerkt in de gesprekstekening 'Dit ben ik' zodat deze voor beide doeleinden gebruikt kan worden. De geplande borging van de beschreven gesprekkencyclus in de Kwaliteitsbieb is daarom verplaatst van 1 oktober 2024 naar 1 juli 2025. Ouders/verzorgers zijn voorafgaand aan de gesprekken geïnformeerd, echter werd informatie over de gehele gesprekkencyclus, het doel hiervan en de werkwijze, soms gemist. Dit is een aandachtspunt voor volgend schooljaar. Analyse en conclusie: Met deze geïmplementeerde en geborgde gesprekkencyclus verwerft Talryk meer zelfstandigheid en zelfbeschikking (autonomie vergroten) bij de leerling. Tevens wordt hiermee voldaan aan het hoorrecht voor alle leerlingen hebben bij het halen van de doelen in het onderwijs. De communicatie van doel en werkwijze van deze gesprekkencyclus met ouders/verzorgers is een aandachtspunt voor volgende schooljaar. Vooruitblik: De gesprekkencyclus krijgt komend schooljaar aandacht op o.a. ouderavonden en informatie vanuit Talryk aan ouders/verzorgers. Hierna wordt dit standaard in de schoolgids opgenomen. De gesprekkencyclus wordt blijvend en cyclisch geëvalueerd. Tevens verschuift de fase van organisatie van de gesprekkencyclus naar de inhoud. De kwaliteit van de leerling-/oudergesprekken en de professionaliseringbehoefte wordt in kaart gebracht door teamleiders met het team.	

Uitwerking KD7: SP1/2. Handelingsgericht werken	
Werkgroep	GW: Handelingsgericht werken
Hoofdstuk / paragraaf	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding
Resultaatgebied	OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding & OP6. Afsluiting
Gewenste situatie (doel)	Aan het einde van het schooljaar 2024-2025 staat op papier hoe het handelingsgericht werken er op VSO Talryk uitziet en is deze manier van werken geïmplementeerd binnen het team.
Activiteiten (hoe)	1. Er wordt door de GW'ers op papier gezet op welke manier op VSO Talryk het handelingsgericht werken terugkomt in de dagelijkse praktijk en hoe wij dit met elkaar vormgeven. Hierin komt onder andere de gesprekkencyclus naar voren en de ondersteuningsstructuur. Hier is eind vorig schooljaar een format voor ontwikkeld welke aansluit bij de uitgangspunten van het handelingsgericht werken. Deze wordt in de loop van het schooljaar 2024-2025 uitgetoetst in de leerlingenzorg.
Betrokkenen (wie)	GW, IB, CVB, Klassenleiding
Plan periode	
Eigenaar (wie)	GW

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: Aan het einde van het schooljaar 2024-2025 staat op papier hoe het handelingsgericht werken er op VSO Talryk uitziet en is deze manier van werken geïmplementeerd binnen het team. Feitelijke resultaten en conclusie: GW heeft een theoretisch kader beschreven waarin kort uiteengezet is wat er onder handelingsgericht werken valt. Daarnaast is de ondersteuningsstructuur beschreven, waar in staat hoe de ondersteuning binnen Talryk er uit ziet, gekoppeld aan HGW. Hierin is ook de gesprekkencyclus verweven. In de tweede laag van de ondersteuning kan gekozen worden voor verschillende interventies. Eén hiervan is het formulier 'format leerlingbespreking', een handelingsgerichte manier om van overzicht via inzicht naar uitzicht te komen in een casus. Met dit formulier wordt nog ervaring opgedaan. Hierop kan nog niet geëvalueerd worden.	

Uitwerking KD8: SP2f. Zicht op didactische ontwikkeling (toetsing)	
Werkgroep	IB: Zicht op didactische ontwikkeling (toetsing)
Hoofdstuk / paragraaf	OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding
Gerelateerde actiepunten	• SBP 1 Resultaten: De onderwijsresultaten van rekenen, taal/lezen, burgerschap/Sociaal emotioneel Leren en de praktijkvakken goed.
Resultaatgebied	OP2. Zicht op ontwikkeling
Gewenste situatie (doel)	• De toetsprocedure en het formulier Nederlands & Rekenen zijn geïmplementeerd en vervolgens herzien in het schooljaar 2023-2024. In het schooljaar 2024-2025 gaat het team ervaringen opdoen met beide documenten. Eind van het schooljaar 2024-2025 zullen beide geëvalueerd worden op een kwaliteitsbijeenkomst in juni of juli 2025. - We gaan onderzoeken of we aan de hand van de nieuwe methode Werken Aan zicht kunnen krijgen op de didactische ontwikkeling in het LOVS van ParnasSys.
Activiteiten (hoe)	1. IB & team evalueren 'herziene' toetsprocedure en stellen deze vast voor schooljaar 2025-2026 2. Onderzoeken of we aan de hand van de nieuwe methode Werken Aan zicht kunnen krijgen op de didactische ontwikkeling in het LOVS van ParnasSys.
Betrokkenen (wie)	IB, KL
Plan periode	
Eigenaar (wie)	IB

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	actief
Doel: De toetsprocedure en het formulier Nederlands & Rekenen zijn geïmplementeerd en vervolgens herzien in het schooljaar 2023-2024. In het schooljaar 2024-2025 gaat het team ervaringen opdoen met beide documenten. Eind van het schooljaar 2024-2025 zullen beide geëvalueerd worden op een kwaliteitsbijeenkomst in juni of juli 2025. We gaan onderzoeken of we aan de hand van de nieuwe methode Werken Aan zicht kunnen krijgen op de didactische ontwikkeling in het LOVS van ParnasSys. Feitelijke resultaten: De kwaliteitsbijeenkomsten in juni/juli van 2024-2025 zijn geannuleerd. De evaluatie m.b.t. de toetsprocedure en het formulier Nederlands en Rekenen heeft daardoor aan het einde van het schooljaar 2025-2025 niet plaats gevonden. Wel is er aan het begin van het schooljaar een toelichting geweest op de aanpassingen die in beide documenten zijn doorgevoerd. Zowel de Start, Medio als Eind (methode ongebonden) toets momenten zijn aan de hand van deze procedure goed verlopen, wat impliceert dat de toetsprocedure duidelijk was. Dit geldt eveneens voor het document Nederlands & Rekenen. In februari 2025 heeft IB samen met Jildou Grovenstein van de Gouwe Academie onderzocht als leerlijn in ParnasSys geplaatst kon worden, zodat de methode gebonden didactische ontwikkelingen van onze leerlingen ook in kaart gebracht konden worden als LOVS in ParnasSys. Na enkele sessies lijkt er een werkwijze gevonden te zijn. IB heeft de leerlijnen Nederlands en Rekenen & Wiskunde van de methode Werken Aan in ParnasSys geplaatst. Het team is op de kwaliteitsbijeenkomst van 20 maart 2025 geïnformeerd over deze nieuwe mogelijkheid. Het team is hier vanaf module 3 mee aan de slag gegaan. Analyse en conclusie: Zowel de toetsprocedure, als het document Rekenen en Nederlands zijn voor het schooljaar 2024-2025 herzien. Beide documenten lijken effectieve werkdocumenten te zijn geweest voor het team, maar zijn niet concreet geëvalueerd. Er is een start gemaakt met de leerlijnen van de methode Werken Aan binnen ParnasSys. Hierdoor kan voor elke leerling (voor didactische leerroute 2, 3 en 4) de didactische ontwikkeling op het gebied van Nederlands en Rekenen worden bijgehouden. Vooruitblik: Herzien toetsprocedure 2025-2026 en evalueren met het team. Evalueren leerlijnen Werken Aan in ParnasSys, werkwijze en opbrengsten. Herzien van document Nederlands en Rekenen en evalueren met het team. Ten aanzien van de ontwikkeling van onze leerlijnen binnen het LOVS in ParnasSys (Methode gebonden en ongebonden), kritisch kijken wat daadwerkelijk nog nodig is. Verwerken leerlijn didactische leerroute 1 en 5 in leerlijn ParnasSys.	

Uitwerking KD9: SP3c. Goed werkgeverschap: strategische personeelsplanning & Seniorenbeleid/vitaliteit	
Werkgroep	MT: Goed werkgeverschap: strategische personeelsplanning & Seniorenbeleid/vitaliteit
Hoofdstuk / paragraaf	Integraal Personeelsbeleid SO Fryslân
Gerelateerde actiepunten	• SBP 2 Vitaliteit: Wij hebben krachtige medewerkers die leiderschap en eigenaarschap tonen binnen hun eigen functie met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden.
Resultaatgebied	Personeelsbeleid
Gewenste situatie (doel)	Alle medewerkers van Talryk hebben zicht op de taken en verantwoordelijkheden die horen bij hun functie en wat zij daarvoor nodig hebben die duurzaam uit te voeren
Activiteiten (hoe)	Individuele (jaar)gesprekken We creëren aandacht voor goed werkgeverschap en goed werknemerschap en voeren daar de gesprekken over Waar mogelijk en noodzakelijk creëren we ruimte voor individuele en teamgerichte activiteiten die de vitaliteit verhogen We voeren regelmatig teamgesprekken over werkverdeling, werkdruk en belastbaarheid We blijven gezamenlijk verantwoordelijk voor een verantwoorde verdeling van taken binnen de school Her team is mede aan zet bij de invulling van jaarplan en maakt gezamenlijk keuze over uitvoering en tempo van uitvoering
Betrokkenen (wie)	MT, P&O
Plan periode	
Eigenaar (wie)	Dir, TL, P&O

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	afgerond
Doel: Wij hebben krachtige medewerkers die leiderschap en eigenaarschap tonen binnen hun eigen functie met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden. Feitelijke resultaten: Met vrijwel alle medewerkers zijn voor het tweede schooljaar op rij ontwikkelgesprekken gevoerd vanuit SOfie. Vanuit deze gesprekken zijn afspraken gemaakt over o.a. persoonlijk welbevinden en professionalisering. Vitaliteit en gezondheid van het personeel staan standaard op de agenda van het MT. De P&O adviseur is daarbij regelmatig aanwezig. We hebben de ambitie uitgesproken om het ziekteverzuim terug te willen brengen naar 5 %. Veranderingen in de doelgroep en bijhorende bekostiging vraagt om heroverweging van de inrichting van de school. Dit doen we zoveel mogelijk in afstemming met de MR en de verschillende teams. Tijdens de ontwikkeldagen blijft dit een terugkerend thema. Analyse en conclusie: Het bespreken van werkdruk en belastbaarheid van teams en individuele medewerkers blijft een aandachtspunt. Dit staat soms op gespannenvoet met de grote betrokkenheid van medewerkers bij de school en de doelgroep. Vooruitblik Het goed betrekken van het team bij planningen en verdeling van werk, en de daaruit voortvloeiende werkdruk, blijft ook de komende jaren een belangrijk aandachtspunt.	

Uitwerking KD10: SP1d. Veiligheidsbeleidsplan	
Werkgroep	Dir: Veiligheidsbeleidsplan
Hoofdstuk / paragraaf	VS1 (Sociale) Veiligheid
Gerelateerde actiepunten	De school heeft het veiligheidsbeleid geïmplementeerd.
Resultaatgebied	VS1. Veiligheid
Gewenste situatie (doel)	In 2023 is per school de stand van zaken m.b.t. het veiligheidsbeleidsplan geïnvventariseerd. Voor het schooljaar 24-25 worden de nog ontbrekende delen toegevoegd en waar nodig geïmplementeerd. Aan het einde van het schooljaar 24-25 heeft Talryk een aan volledig en compleet veiligheidsbeleidsplan dat voldoet aan de eisen van inspectie en wetgeving.
Activiteiten (hoe)	Oktober 2024 bespreken stand van zaken en ontbrekende onderdelen in CVB en communicatie naar het volledige team November 2024 - mei 2025 ontbrekende onderdelen aanvullen Juli 2025 Veiligheid beleidsplan is compleet en geïmplementeerd in Talryk
Betrokkenen (wie)	Dir, CVB
Plan periode	
Eigenaar (wie)	Directeur

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: In 2023 is per school de stand van zaken m.b.t. het veiligheidsbeleidsplan geïnvventariseerd. Voor het schooljaar 24-25 worden de nog ontbrekende delen toegevoegd en waar nodig geïmplementeerd. Aan het einde van het schooljaar 24-25 heeft Talryk een aan volledig en compleet veiligheidsbeleidsplan dat voldoet aan de eisen van inspectie en wetgeving. Feitelijke resultaten: Het veiligheidsbeleidsplan is overgezet naar "Mijn veiligheidsbeleidsplan" en er is een schoolspecifieke inventarisatie uitgevoerd op alle onderdelen. De ontbrekende onderdelen zijn, met ondersteuning van een externe expertise, zoveel mogelijk aangevuld en geactualiseerd. De resterende onderdelen worden meegenomen in het jaarplan voor 2025-2026. Analyse en conclusie: Door het overzetten naar "Mijn veiligheid beleidsplan" maakt dit plan nu standaard deel uit van de planning- en control cyclus van Talryk. Daarmee is de voortgang en uitvoering voor de toekomst geborgd Vooruitblik In de komende periode moeten het plan en de bijbehorende afspraken, scholingen en protocollen nadrukkelijk onder de aandacht van het team worden gebracht. Een aantal onderdelen van het plan moet nog worden voorzien van een (nieuwe) eigenaar, die (mede) verantwoordelijk wordt voor o.a. de uitvoering.	

Uitwerking KD11: SP3a. Kwaliteitscultuur: professionalisering	
Werkgroep	MT: Kwaliteitscultuur: professionalisering (SP & SBP)
Hoofdstuk / paragraaf	SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur
Gerelateerde actiepunten	• SBP 2 Dialoog: Wij voeren de professionele dialoog in alle lagen van de organisatie. Onderwijskundig en waarderend leiderschap is de basishouding. We weten wat de talenten zijn van de medewerkers en deze worden benut. • SBP 2 Professionalisering: Het staat op individueel-, team- en stichtingsniveau in dienst van de gestelde doelen. Alle medewerkers hebben zicht op hun eigen functioneren en gewenste ontwikkeling. • SBP 5 Doorontwikkelen: De samenwerking binnen een school en tussen scholen staat in dienst van doel één en twee; met elkaar leren en van elkaar leren. • SP3a. Kwaliteitscultuur: professionalisering • SP3b. Kwaliteitscultuur: waarderend leiderschap
Resultaatgebied	SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
Gewenste situatie (doel)	Medewerkers zijn en voelen zich eigenaar van hun eigen professionalisering en dragen vanuit hun persoonlijke expertise optimaal bij aan de kwaliteit van het onderwijs en de doorontwikkeling van Talryk
Activiteiten (hoe)	We borgen de in het schooljaar 23-24 ingezette acties Uitgangspunten: De professionele dialoog hanteren we als basis bij alle ontwikkeldagen en gesprekken die we voeren Alle gesprekken voeren we in de basis vanuit de uitgangspunten van het waarderende onderzoeken Afspraken we voeren elk jaar met alle medewerkers een gesprek waarin persoonlijke ontwikkeling op de agenda staat we bespreken elk jaar met alle medewerkers de opbrengsten van activiteiten die zijn hebben gedaan op het gebied van persoonlijke ontwikkeling. We relateren persoonlijke ontwikkeling aan functie eisen, het basispakket van SO Fryslân en persoonlijke ambities en wensen, Elke medewerker legt na een gesprek de opbrengst en afspraken van de gesprekken vast in SOfie Facilitering Medewerkers kunnen zonder persoonlijk kosten gebruik maken van het aanbod van het NOG en Ewise Het aanbod van o.a. het NOG en Ewise brengen we doorlopend via het weekbericht onder de aandacht van alle medewerkers van Talryk We werken aan een digitale bibliotheek van inspirerende documenten en artikelen.
Betrokkenen (wie)	TL, Dir
Plan periode	
Eigenaar (wie)	Dir, TL

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: Medewerkers zijn en voelen zich eigenaar van hun eigen professionalisering en dragen vanuit hun persoonlijke expertise optimaal bij aan de kwaliteit van het onderwijs en de doorontwikkeling van Talryk Feitelijke resultaten: Met alle medewerkers worden ontwikkelgesprekken gevoerd, waarbij persoonlijke professionalisering standaard bij de besprekpunten hoort. Via het NOG en E-Wise faciliteren we een breed scala aan mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling. Deze worden regelmatig onder de aandacht gebracht via het weekbericht en tijdens ontwikkeldagen. Het basisaanbod voor de verschillende functiegroepen wordt actief gedeeld met de betreffende medewerkers. We zien dat een substantieel deel van het personeel inmiddels goed gebruikmaakt van het aanbod en verantwoordelijkheid neemt voor de eigen ontwikkeling. Analyse en conclusie: Er zijn de afgelopen twee jaar goede stappen gezet. SOfie en E-Wise zijn daarbij waardevolle hulpmiddelen gebleken. Het besef dat werken in het gespecialiseerde onderwijs professionalisering vraagt, heeft nog tijd en aandacht nodig om volledig te landen binnen het team. Vooruitblik We blijven werken aan de mindset van medewerkers waarin persoonlijke professionalisering als vanzelfsprekendheid wordt ervaren. Daarnaast gaan we als team gezamenlijk professionaliseren op het gebied van pedagogisch handelen, didactische vaardigheden en klassenmanagement.	

Uitwerking KD12: SP1/2. Verbinding ouders & school	
Werkgroep	MT: Verbinding ouders & school
Hoofdstuk / paragraaf	SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur
Gerelateerde actiepunten	• SBP 5 Communiceren: We werken nauw samen met ouders. De wijze waarop we met elkaar communiceren op individueel-, team- en stichtingsniveau is duidelijk.
Resultaatgebied	SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
Gewenste situatie (doel)	Ouders/verzorgers zijn en voelen zich actief betrokken bij de school en het onderwijs het OPP van hun kind(eren)
Activiteiten (hoe)	We betrekken ouders op verschillende manieren bij de uitvoering en ontwikkeling van het onderwijs. We doen dat doormiddel van o.a. Startgesprekken OPP gesprekken Voortgangsgesprekken We proberen in de gesprekken dit jaar een beweging te maken naar het actief betrekken van zowel ouders/verzorgers als leerling bij het opstellen van het OPP Daarnaast organiseren we een aantal avonden waarop we ouders informeren over het onderwijs en met ze in gesprek gaan over ontwikkelingen en hun kijk op het onderwijs en voorgenomen ontwikkelingen. Door middel van 7 nieuwsbrieven informeren we ouders over lopende zaken en aankomende ontwikkelingen. De MR is voor ons een belangrijk klankbord in het bespreken van de voortgang op de ouderbetrokkenheid.
Betrokkenen (wie)	MT
Plan periode	
Eigenaar (wie)	Dir, TL

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: Ouders/verzorgers zijn en voelen zich actief betrokken bij de school en het onderwijs het OPP van hun kind(eren) Feitelijke resultaten: Met alle ouder/verzorgers en leerlingen voeren we standaard startgesprekken en drie keer per jaar een voortgangsgesprek over het onderwijs van hun kind. De leerling is daarbij zoveel mogelijk aanwezig. Via inhoudelijke ouder- en thema-avonden betrekken we ouders/verzorgers zo actief mogelijk bij de onderwijskundige ontwikkelingen van Talryk. Voorbeelden hiervan zijn : de stage-/banenmarkt, de thema-avond 18+ en stage. De MR is inmiddels ook vanuit de oudergeleding weer volledig bezet en vormt daarmee een volwaardig klankbord en adviesorgaan voor de scholleiding. Analyse en conclusie: Ouders/verzorgers zijn de afgelopen jaren beter betrokken geraakt bij het onderwijs van hun kind en meer aangehaakt bij de ontwikkelingen binnen Talryk. Dit vraagt om voortdurende, zorgvuldige communicatie. Voor medewerkers is het belangrijk om het belang van ouderbetrokkenheid bij het onderwijs van het kind blijvend te onderkennen. Vooruitblik We blijven de ingeslagen weg volgen en borgen deze standaard in documenten en planningen.	

Uitwerking KD13: SP1/2. Thuiszitters in beeld	
Werkgroep	TL/GW/IB: Thuiszitters in beeld
Hoofdstuk / paragraaf	Zorg -onderwijs
Gerelateerde actiepunten	• De school heeft de thuiszitters in beeld en acteert proactief bij regionale initiatieven.
Resultaatgebied	SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur & Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod
Gewenste situatie (doel)	Talryk heeft de thuiszitters in beeld en acteert proactief bij regionale initiatieven. Actiepunten bestuur: 1. SO Fryslân heeft per regio de thuiszitters in beeld; 2. SO Fryslân neemt per regio het initiatief om met het samenwerkingsverband het aantal thuiszitters terug te brengen; 3. SO Fryslân breidt de Zorg-Onderwijs arrangementen van eigen ingeschreven leerlingen uit.
Activiteiten (hoe)	• Implementeren herziene ondersteuningsstructuur. • Onderzoeken verbeterpunten samenwerking Aliade. • Versterken contacten SWV ZO! en collega scholen in de regio. • Regiofunctie 'Unyk! werkt aan werk' inzetten t.b.v. van thuiszitters in de regio in de samenwerking met collega scholen, gemeenten en samenwerkingsverband.
Betrokkenen (wie)	MT, IB, GW, medewerkers Unyk!
Plan periode	
Eigenaar (wie)	MT

Opmerkingen - Evaluatie - Jaarverslag	naar volgend jaar
Doel: De school heeft de thuiszitters in beeld en acteert proactief bij regionale initiatieven Feitelijke resultaten: Extern: met Horizon Begeleiding en het samenwerkingsverband zijn gesprekken gevoerd over een geïntegreerde aanpak van (dreigende) thuiszittende leerlingen. Hierover zijn eerste samenwerkingsafspraken gemaakt. Met de gemeente Smallingerland is een verkenning gestart naar hun rol in deze aanpak. Intern: de Commissie voor de begeleiding (CvB) en de ondersteuningsstructuur zijn preventiever ingericht, waardoor leerlingen die dreigen thuis te komen zitten eerder en beter in beeld zijn. Binnen deze structuur zijn één gedragswetenschapper en één intern begeleider gezamenlijk verantwoordelijk voor de aanpak en het proces rondom deze leerlingen. Analyse en conclusie: Er zijn goede eerste stappen gezet in de aanpak van thuiszitters. Een nog meer preventieve inzet van de aanwezige expertise binnen de school is wenselijk in de komende jaren. Onderdeel hiervan zijn (nieuwe) afspraken over schoolverzuim en de registratie daarvan. Vooruitblik Extern: de samenwerking met Horizon wordt geleidelijk uitgebreid en geïntegreerd in het aanbod van Talryk. Daarbij wordt de gemeente zo goed mogelijk betrokken. Hierdoor kunnen we een (nieuwe) categorie leerlingen bedienen die voorheen thuiszat. Intern: De aandacht voor schoolaanwezigheid wordt een vast onderdeel van de ondersteuningsstructuur en het handelingsgerichte werken.	